Aust-Agder utviklings- og kompetansefond (13.09.2019)

Saksdokumenter med vedlegg

Saksliste

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

41/19 Protokoll fra Rådsforsamling 14.06.2019 3

42/19 Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 23.05.2019 8

43/19 Oppfølging av tildelte tilskudd til 13.09.2019 20

44/19 Avkastning på fondets kapital pr. 31.7.2019 29

45/19 Sluttrapport fra NORCE vedr. forprosjektet "Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder" 34

46/19 Sluttrapport fra Nymo vedr. prosjektet "Effektivisering i verdiskapning" 49

47/19 Søknad fra Handelshøyskolen ved UiA vedr. prosjektet "Innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer" 50

48/19 Eventuelt til 13.09.2019 74

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 18/6427-92
Saksbehandler Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Godkjenning av protokoll fra Rådsforsamling 14.06.2019

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Protokoll fra Rådsforsamling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond fra 14.06.2019 tas til orientering.

Vedlegg
Signert protokoll rådsforsamling AAUKF 2019

AUST-AGDER
UTVIKLINGS- OG
KOMPETANSEFOND

Rådsforsamlingen
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond
14. juni 2019

Protokoll

Møte i rådsforsamlingen ble avholdt på Kommunehuset Vegårshei
14. juni 2019 kl. 13.00.

Følgende møtte:

Arendal kommune	v/Robert C. Nordli
Evje og Hornnes kommune	v/Bjørn Ropstad
Vegårshei kommune	v/Kirsten Myhren
Risør kommune	v/Per Kristian Lunden
Gjerstad kommune	v/Inger Løite
Åmli kommune	v/Reidar Saga
Grimstad kommune	v/Kjetil Glimsdal
Froland kommune	v/Ove Gundersen
Tvedestrand kommune	v/Jan Dukene
Birkenes kommune	v/Fullmakt til Robert C. Norli

Kommunene Iveland, Valle, Bygland, Bykle og Lillesand var ikke representert på rådsforsamlingen.

Dessuten møtte:

Styrets leder Morten Kraft og daglig leder John G. Bergh.

Rådsforsamlingens nestleder Ove Gundersen ledet møtet i rådsforsamlingen.

Følgende saker ble behandlet:

1. **Godkjenning av innkalling**

   Innkalling ble godkjent.

2. **Godkjenning av saksliste**

   Sakslisten ble godkjent.

3. **Valg av 2 til å underskrive protokollen**

   Inger Løite og Robert C. Norli ble valgt til å underskrive protokollen.

4. **Sak 4/19. Årsregnskap 2018**

   Saksforelegg var utsendt med slikt forslag til

   v e d t a k :

   Årsregnskap 2018 for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, samt revisors beretning, tas til etterretning.

   .....

   Tilrådningen fra styret ble enstemmig vedtatt.

5. **Sak 5/19. Årsberetning 2018**

   Saksforelegg var utsendt med slikt forslag til

   v e d t a k :

   Rådsforsamlingen tar årsberetning 2018 for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond til etterretning.

   .....

   Tilrådningen fra styret ble enstemmig vedtatt.

6. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og Sørlandets Kompetansefond. Videre samtaler om eventuell sammenslåing.

Styreleder Morten Kraft redegjorde for status i spørsmålet om eventuell sammenslåing med Sørlandets kompetansefond.

Arbeidet med en eventuell sammenslåing av de to fondene er foreløpig stilt i bero. Styreleder informerte om at han og daglig leder 24. april hadde et møte med prosjektleder Tine Sundtoft i Agder fylkeskommune. På møtet bekreftet prosjektleder at hun var innstilt på å videreføre dagens ordning hvor fylkeskommunen har det administrative ansvaret for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond etter 1.1.2020.

7. Strategi for utdeling av midler.

Styreleder Morten Kraft redegjorde for status i spørsmålet om strategi for utdeling av midler.

Styret har i styremøte 7. 9. 2018 godtatt sak med forslag til endringer i kompetansefondets strategi. Målsettingen med endringene er en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter. Det utlyses ikke midler for 2019 på tilsvarende måte som i perioden 2012-2017. Kompetansefondet skal imidlertid følge opp støtte til de prosjekter som styret tidligere har stilt seg positive til å videreføre.

I første omgang har styret gått i dialog med følgende miljøer med sikte på å utvikle ett eller flere prosjekter som i vesentlig grad vil bidra til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger:

- E-helsesatsing med UiA i Grimstad.
- Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen.
- Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad.

Styret vil hvert halvår få en oppsummering av søknader/henvendelser med en anbefaling av hvilke henvendelser man eventuelt ønsker å gå videre med.

Vegårshei, 14. juni 2019

Ove Gundersen
Nestleder av rådsforsamlingen

Inger Løite

Robert C. Nordli

Saksframlegg

Arkivsak-dok.	18/6427-68
Saksbehandler	Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 23.05.2019

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Protokoll fra styremøte 23.05.2019 godkjennes.

Vedlegg
Møteprotokoll Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019

Møteprotokoll

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Dato:	23.05.2019
Tid	09:00
Sted:	Radisson Blu Edwadian Grafton hotel, London

Møtende medlemmer:

Navn	Funksjon
Morten Kraft	Styreleder
Bodil Slettebø	Nestleder
Kjetil Glimsdal	Styremedlem
Signe Sollien Haugå	Styremedlem
Sverre Valvik	Styremedlem
Bente Christensen	Styremedlem
Oddvar Espegren	Styremedlem

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
John G. Bergh	Daglig leder
Dag Ole Teigen	Rådgiver
Bent Sørensen	Rådgiver
Tine Mette Falck	Rådgiver
Lisbeth Ramsdal	Konsulent

I tillegg møtte:

Tormod Vågsnes	Varamedlem
Inger Vollstad	Varamedlem
Anne Hestness Trommestad	Varamedlem
Connie Barthold	Varamedlem
Gunnar M. Ånonsen	Fylkeskasserer
Kirsten Borge	Regionalsjef
Linn Therese Andersen Bjugan	Rådgiver

Før møtet hadde rådgiver Jonas Osland og rådgiver Ernst Hagen fra Gabler Investment Consulting en gjennomgang av markedsutviklingene og porteføljens resultater hittil i 2019. Som en del av denne gjennomgangen ble det redegjort for regnemetodikken for utnyttelse av risikokapital og verdien av stresstest hver 3. måned jfr. styresak 5/19. pkt. 3.

London, 23. mai 2019

Morten Kraft
Styreleder

Bodil Slettebø

Kjetil Glimsdal

Sverre Valvik

Bente Christensen

Signe Sollien Haugå

Oddvar Espegren

John G. Bergh
Daglig leder

SAKSLISTE Side

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

27/19	Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 29.03.2019	5
28/19	Oppfølging av tildelte tilskudd til 23.05.2019	5
29/19	Avkastning på fondets kapital pr. 30.4.2019	5
30/19	Regnskap for 2018	6
31/19	Årsberetning 2018	6
32/19	Sluttrapport fra NORCE Norwegian Research Centre AS vedr. prosjektet "VRI III Nye stier på Agder"	7
33/19	Sluttrapport fra Contentio vedr. prosjektet "Predikativ analyse for markedsføringstiltak på sosiale og digitale media"	7
34/19	Sluttrapport fra MacGregor Norway AS vedr. prosjektet "MacGregor Pusnes Offshore Vind" - Unntatt etter offentlighetsloven Offl §13 jfr Fvl §13.1 pkt.2	8
35/19	Sluttrapport fra Sørlandsporten Næringshage og BeyondRisør vedr. prosjektet "Innovation through design and entrepreneurship"	8
36/19	Sluttrapport fra Envirotech Solutions vedr. prosjektet "Dataheat"	9
37/19	Sluttrapport fra Panterra AS vedr. prosjektet "Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer"	9
38/19	Sluttrapport fra Oxford Research AS vedr. prosjektet "Integrering og sivilsamfunn"	10
39/19	Mottatte henvendelser og forslag til kriterier for oppfølging	10
40/19	Eventuelt til 23.05.2019	11

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

27/19 Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 29.03.2019

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Protokoll fra styremøte 29.03.2019 godkjennes.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

28/19 Oppfølging av tildelte tilskudd til 23.05.2019

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar sak om oppfølging av tildelte tilskudd til etterretning.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

29/19 Avkastning på fondets kapital pr. 30.4.2019

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

30/19 Regnskap for 2018

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Årsregnskap 2019 for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond med et underskudd på 13 348 452 kroner godkjennes.

2. Det gjøres følgende disponeringer:
   - 8 593 445 kroner tillegges tilleggskapitalen
   - 12 000 000 kroner avsettes til utdeling i 2019/2020

3. Bufferkapitalen reduseres med 31 268 397 kroner til 79 054 772 kroner

4. Årsregnskapet oversendes rådsforsamlingen

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

31/19 Årsberetning 2018

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Årsberetningen for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 2018 godkjennes og oversendes rådsforsamlingen.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

32/19 Sluttrapport fra NORCE Norwegian Research Centre AS vedr. prosjektet "VRI III Nye stier på Agder"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra NORCE Norwegian Research Centre AS vedr. prosjektet «VRI III Nye stier på Agder».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

33/19 Sluttrapport fra Contentio vedr. prosjektet "Predikativ analyse for markedsføringstiltak på sosiale og digitale media"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Contentio AS vedr. prosjektet «Predikativ analyse for markedsføringstiltak på sosiale og digitale media».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

34/19 Sluttrapport fra MacGregor Norway AS vedr. prosjektet "MacGregor Pusnes Offshore Vind"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Mac Gregor Norway AS vedr. prosjektet " MacGregor Pusnes Offshore Vind".

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

35/19 Sluttrapport fra Sørlandsporten Næringshage og BeyondRisør vedr. prosjektet "Innovation through design and entrepreneurship"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Sørlandsporten Næringshage og BeyondRisør vedr. prosjektet "Innovation through design and entrepreneurship".

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

36/19 Sluttrapport fra Envirotech Solutions vedr. prosjektet "Dataheat"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Envirotech Solutions AS vedr. prosjektet «Dataheat».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

37/19 Sluttrapport fra Panterra AS vedr. prosjektet "Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Panterra AS vedr. prosjektet «Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

38/19 Sluttrapport fra Oxford Research AS vedr. prosjektet "Integrering og sivilsamfunn"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Oxford Research AS vedr. prosjektet «Integrering og sivilsamfunn».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

39/19 Mottatte henvendelser og forslag til kriterier for oppfølging

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Henvendelser om nye prosjekter følges opp i tråd med strategien for utdeling av midler, som ble vedtatt av styret høsten 2018.

2. Søknader og/eller henvendelser om nye prosjekter vurderes etter kriteriene som fremgår av saken. Søknadene/henvendelsene oppsummeres for styret en gang hvert halvår med en anbefaling fra sekretariatet knyttet til hvilke henvendelser man eventuelt bør gå videre med.

3. Digital InnovationHub Ocean Technology Agder:

    a) Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bevilger NORCE / GCE NODE et tilskudd på 120 000 kroner til forprosjektet «Digital InnovationHub Ocean Technology Agder». Det forutsettes at prosjektet også støttes av andre regionale aktører, slik det er beskrevet i søknaden.

    b) Tilskuddet er bevilget med bakgrunn i et kostnadsoverslag på 1,0 mill. kroner. Ved avkorting av prosjektets endelige kostnader blir tilskuddet tilsvarende avkortet.

    c) Tilsagnet forutsetter at en vurdering av resultat og nytteverdi av prosjektet oversendes Aust-Agder utviklings- og kompetansefond når prosjektet er gjennomført.

d) Tilsagnet er gyldig til 1. januar 2022. Nærmere vilkår fremgår av tilsagnsbrevet.

4. Mottatte henvendelser frem til og med april 2019, avslås.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

40/19 Eventuelt til 23.05.2019

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 23.05.2019:

Styreleder informerte om et møte han og daglig leder hadde 29. april med prosjektleder Tine Sundtoft i Agder fylkeskommune. På møtet bekreftet prosjektleder at hun var innstilt på å videreføre dagens ordning hvor fylkeskommunen har det administrative ansvaret for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond etter 1.1.2020.

Rådgiver Dag Ole Teigen redegjorde for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond sin nye synlighet i sosiale medier. Fondet har nå fått sin egen Facebook og Linkedln profil.

Daglig leder John G. Bergh informerte om at rådgiver Bent Sørensen vil pensjonere seg fra juli 2019, og at fylkeskasserer Gunnar Aanonsen vil overta hans oppgaver inntil videre.

Styremøtet 6.9.2019 vil bli et felles møte med styret i Sørlandets kompetansefond. En vil komme tilbake til programmet for møtet.

AUST-AGDER
UTVIKLINGS- OG
KOMPETANSEFOND

Saksframlegg

Arkivsak-dok.	18/6427-66
Saksbehandler	Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Oppfølging av tildelte tilskudd til 13.09.2019

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar sak om tildelte tilskudd til etterretning.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

I henhold til rutine for håndtering av tildelte tilskudd skal det ved hvert styremøte informeres om status angående del- eller sluttutbetalinger i de ulike prosjektene.

Tilsagn gitt i 2013

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2013.

Tilsagn gitt i 2015

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2015.

Tilsagn gitt i 2016

Sluttutbetaling til Nymo og prosjektet «Effektivitet og verdiskapingen med fokus på kostnadseffektiv prosjektgjennomføring» med kroner 1.100.000.
Tilsagnsnummer 16/33.

Tilsagn gitt i 2017

Sluttutbetaling til NORCE og prosjektet «Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Agder» med kroner 200.000. Beløpet er tildelt med 50 % støtte fra Aust-Agder utviklings og kompetansefond og 50 % støtte fra Sparebankstiftelsen Sør.
Tilsagnsnummer 17/34.

Tilsagn gitt i 2018

Delutbetaling til Oxford Research og prosjektet «Integrering som virkemiddel for verdiskaping og innovasjon» med kroner 250.000.
Tilsagnsnummer 11/18.

Sluttutbetaling til Oxford Research og prosjektet «Integrering og sivilsamfunn» med kroner 175.000.
Tilsagnsnummer 10/18.

Delutbetaling til FK Jerv og BlåKors og prosjektet «Holdningskampanjer» med kroner 85.000. Beløpet er tildelt med 50 % støtte fra Aust-Agder utviklings og kompetansefond og 50 % støtte fra Sparebankstiftelsen Sør
Tilsagnsnummer 29/2018.

Tilsagn gitt i 2019

Delutbetaling til FK Jerv og BlåKors og prosjektet «Holdningskampanjer» med kroner 35.000. Beløpet er tildelt med 50 % støtte fra Aust-Agder utviklings og kompetansefond og 50 % støtte fra Sparebankstiftelsen Sør
Tilsagnsnummer 11/2019.

Vedlegg
Regneark - tilsagn 2013; oversikt over utbetalinger
Regneark - tilsagn 2015; oversikt over utbetalinger
Regneark - tilsagn 2016; oversikt over utbetalinger
Regneark - tilsagn 2017; oversikt over utbetalinger
Regneark - tilsagn 2018; oversikt over utbetalinger
Regneark - tilsagn 2019; oversikt over utbetalinger

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND
Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2013

Arkivert i arkivmappe: 2013/3148

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	max %	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
2013/54	UIA - videreføring	Smart Rescue	900 000		01.01.2016					900 000	15.02.2016		0	
	UIA - videreføring	Marin forskning og faglig utvikl i Agder	1 000 000		01.01.2016					1 000 000	13.01.2016		0	
	UIA/Senter for omsorgsforskn - videref	Regionale tilpasninger til nasjonale utfordringer	128 000		01.01.2018	45 483	12.03.2015						82 517	
	UIA/Senter for ehelse og omsorgstekn	Etablering av eHelse testsenter	1 400 000		01.01.2018					1 400 000	26.02.2018		0	
2013/55	Sørlandet sykehus - videreføring	Forskningsaktiviteter	1 200 000		01.01.2016					1 200 000	02.11.2015		0	
2013/56	Agderforskning - videreføring	VRI Samhandling 2011-2013	300 000		01.01.2016	225 000	02.01.2014			75 000	06.10.2014		0	
2013/57	Arena Helse - videreføring	Mobilisering innovasjon velferdsteknologi	700 000		01.01.2016	350 000	01.05.2014	175 000	02.10.2014	175 000	12.05.2015		0	
2013/58	Flumill AS - videreføring	Kompetanseutvikling om tidevannsenergi	1 000 000		31.12.2020	169 027	19.03.2014						830 973	31.12.2020 jf. styresak 47/18
2013/59	UIA	GRID - fremtidens læringsformer	660 000		31.01.2016					660 000	20.01.2016		0	
2013/60	Atletica	Trening, yrke og helse	195 000		01.01.2016	105 000	02.02.2015			90 000	04.01.2016		0	
2013/61	Setesdal Regionråd	Ingeniørstudium innenfor fornybar energi	250 000		01.01.2016					250 000	08.01.2016		0	
2013/62	Knutepunkt Sørlandet	Næringsnær barnehage og skole	560 000		01.01.2016					560 000	25.06.2015		0	
2013/63	Risør kommune	Masterkurs i design og entreprenørskap	700 000		01.01.2018	525 000	13.11.2014			175 000	01.11.2016		0	
2013/64	Agderforskning	Kompetanse og rekruttering	335 000		01.01.2016	125 000	10.10.2014	125 000	13.02.2014	85 000	14.12.2015		0	
	Agderforskning	Ung i Aust-Agder	350 000		01.01.2016	125 000	13.08.2014	125 000	10.10.2014	100 000	14.12.2015		0	
	Agderforskning	Barn som strever	350 000		01.01.2016	125 000	10.10.2014	125 000	16.03.2015	100 000	10.02.2016		0	
	Sum totalt		10 028 000			1 794 510		550 000		6 770 000		0	913 490	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND
Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2015

Arkivert i arkivmappe: 2013/3937

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	max %	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
2015/1	UIA - videreføring	Etablering av eHelse testsenter	1 400 000		01.01.2018							1 400 000	26.02.2018		0	
2015/2	UIA - videreføring	Stipendiatstilling i innovasjon	40 000		01.01.2018							40 000	02.03.2018		0	
2015/3	UIA - videreføring	Regionale tilpasninger til nasjonale utfordringer	485 000		01.01.2018	363 750	12.02.2016								121 250	
2015/4	Sørlandsporten næringshage -	Masterkurs i design og entreprenørskap	600 000		01.01.2018							535 000	01.11.2016	65 000	0	Kr 65.000 inndratt jmf mail 1.11.2016 og Thom Simonstø, fylkeskassa
2015/5	Devoteam AS	e-helse: Continua Test- og sertifiseringssenter	1 400 000		01.01.2018							1 400 000	02.05.2016		0	
2015/6	SunSense AS	SunSense UV-sensor	600 000		01.01.2018	50 000	23.03.2015	136 975	27.01.2016	300 000	02.01.2017/04.04	113 025	10.04.2018		0	200 000 utbet jan/100 000 utbet apr
2015/7	Eyde-nettverket	Eyde - Zero waste	600 000		01.01.2018	450 000	08.12.2015					150 000	10.11.2016		0	
2015/8	Bioforsk Øst, Landvik	Kompetanse og infrastruktur oppbygging	500 000		01.01.2018	375 000	15.12.2015					125 000	09.03.2016		0	
2015/9	Contentio	Contentio predikativ analyse prosjekt	675 000		01.01.2019	275 000	12.03.2015	231 000	20.01.2016					169 000	0	Gitt adm. utsettelse
2015/10	Team Tec AS/IMS Group AS	TeamIMS 2019	600 000		01.01.2018							600 000	30.03.2016		0	
2015/11	Cardialarm AS	Uttesting og videreutvikling av Cardialarm sensor og system	500 000		01.01.2018	243 430	03.08.2016	128 330	29.11.2017			128 240	02.07.2018		0	t adm. utsettelse til 30.6.2018
2015/12	AS Nymo	Analyse av fabrikasjonsprosesser og utvikling av ny maskinlinje	600 000		01.01.2018							600 000	29.08.2016		0	
2015/13	VRI Agder c/o Agderforskning	VRI 3 - Nye stier på Agder	600 000		01.01.2018	300 000	12.03.2015					300 000	14.03.2016		0	Betalt på faktura.
2015/14	Teknova AS	Test av høytemperatur-måleteknikker i Saint Gobains pilotovn	300 000		01.01.2018	225 000	03.05.2016					75 000	02.12.2016		0	
2015/15	UiS/Sørlandets Kompetansefond	Agderprosjektet - En god start for alle	1 300 000		01.01.2018							1 300 000	15.06.2015		0	
	Sum totalt		10 200 000			2 282 180		496 305				6 766 265		234 000	121 250	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND
Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2016

Arkivert i arkivmappe: 2015/2206

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	max %	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
2016/8	NIBIO (Bioforsk Øst) - videreføring	Kompetanse og infrastruktur oppbygging innen resirkulerte systemer for samproduksjon av fisk	500 000		01.01.2019	500 000	10.05.2017						0	
2016/9	Agderforskning - videreføring	VRI 3, Nye stier på Agder	300 000		01.01.2019	300 000	26.03.2017						0	
2016/11	Teamtec AS/IMS Group AS - videreføring	Team IMS 2019	675 000		01.01.2019					675 000	19.04.2017		0	
2016/12	UIS/Sørlandets Kompetansefond -	Agderprosjektet - En god start for alle	2 100 000		01.01.2019					2 100 000	15.09.2016		0	
2016/49	Devoteam - videreføring	Continua test- og sertifiseringssenter	795 000		01.01.2019	763 688	08.05.2017						31 312	
2016/21	UiA - videreføring	Stipendiatstilling i innovasjon	250 000		01.01.2019					250 000	02.03.2018		0	
2016/21	UiA - videreføring	Regionale tilpasninger	500 000		01.01.2019								500 000	
2016/32	UiA	Lokal fundamentering av et SFF for marin forskning i Agder	900 000		01.01.2019					900 000	15.01.2019		0	
2016/33	Nymo AS	Effektivitet i verdiskapning med fokus på kostnadseffektiv prosjektgjennomføring	1 100 000		01.01.2019					1 100 000	03.07.2019		0	Gitt utsettelse til 30.6.19
2016/34	Visit Sørlandet	Digitalt innovasjonsprogram for USUS bedrifter	500 000		01.01.2020								500 000	
2016/35	CDF Marine AS	Anvendelse av CFD for bygg og eiendom	250 000		01.01.2019					250 000	20.12.2018		0	
2016/36	MacGregor Pusnes AS	MacGregor Pusnes offshore wind	900 000		01.01.2019	830 466	17.04.2019					69 534	0	
2016/37	Panterra AS	Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer	500 000		01.01.2019					500 000	23.04.2019		0	
2016/38	Envirotech Solutions AS	DataHeat	500 000		01.01.2019	250 000	09.03.2016	125 000	02.09.2016	125 000	05.04.2017		0	
2016/40	SynSel Skandinavia	Forstudie og konsekvensutredning for Jordøya	1 100 000		01.01.2020								1 100 000	Tilskuddet overført til Biozin. Frist forlenget til 1.1.2020 jf. søknad og dialog mellom daglig leder og styreleder.
2016/41	GCE Node	SFI Mechatronics PhDs Kompetanseløft for teknologiindustrien på Sørlandet	560 000		01.01.2019							560 000	0	Inndratt ref sak 16/41, ikke gjennomført.
2016/44	Skild AS	Multi access tool	100 000		01.01.2020								100 000	Gitt adm. utsettelse til 01.01.2020
2016/44	Sørlandsporten Næringshage/Beyond Risør	Innovation through design and entrepreneurship	400 000		31.01.2019					265 000	15.04.2019	135 000	0	
	Sum totalt		11 930 000			2 644 154		125 000		6 165 000		764 534	2 995 846	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND

Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2017

Arkivert i arkivmappe: 16/11534

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
17/9	UIS	Agderprosjektet	1 600 000	01.01.2020									1 600 000	20.09.2017		0	
17/10	UIA - Videreføring	Stipendiatstilling i innovasjon	300 000	01.01.2020									300 000	02.03.2018		0	
17/10	UIA - Videreføring	Regionale tilpasninger til nasjonale utfo	120 000	01.01.2020												120 000	
17/11	USUS AS - Videreføring	Digitalt Innovasjonsprogram for USUS b	500 000	01.01.2020												500 000	
17/12	Egde Consulting AS - Vid	Continua test- og sertifiseringssenter	1 400 000	01.01.2020												1 400 000	
17/13	Envirotech Solution - Vi	Dataheat	500 000	01.01.2020	125 000	02.03.2017	125 000	05.07.2017	125 000	14.11.2017			125 000	06.03.2018		0	
17/27	CIEM	KriseSIM, Virtuelt	185 000	01.01.2020									185 000	15.10.2018		0	Utbet 370.000 Refundert 185.000
17/28	Agderforskning	Samhandling mot barnefattigdom	300 000	01.01.2020									300 000	07.03.2017		0	Utbet 600.000 Refundert 300.000
17/29	Refugee AS	Refugee Home - Bedre levekår gjennom raskere integrering	375 000	01.01.2020	95 000	13.05.2017	102 500	16.08.2017	67 000	13.10.2017	21 000	30.01.2018				89 500	
17/30	Agderforskning	Aktiv på dagtid - økt livskvalitet og veien tilbake til arbeid	500 000	01.01.2020	250 000	06.03.2018							250 000	14.09.2018		0	Utbet 1.000.000 Refundert 500.000
17/31	Oxford Research	Mangfold og økonomisk utvikling	200 000	01.01.2020									200 000	26.02.2018		0	sparebanken utbetaler direkte, jf. e-post 7.2.19
17/32	Oxford Research	Integrering og sivilsamfunn	170 000	01.01.2020									170 000	26.02.2018		0	utbetaler direkte, jf. e-post 7.2.19
17/33	KS Agder	I jobb i Agderkommunene - innvandrere og unge menn en del av løsningen for kommunens	230 000	01.01.2020												230 000	
17/34	Agderforskning	Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder	150 000	01.01.2020	50 000	10.04.2017							100 000	19.08.2019		0	Utbet 300.000 Refundert 150.000
																0	
	Sum totalt		6 530 000		395 000		102 500						1 205 000		0	2 339 500	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND

Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2018

Arkivert i arkivmappe: 17/9915

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
04/18	UIS	Agderprosjektet	1 600 000	01.01.2021									1 600 000	10.12.2018		0	
05/18	Edge consulting - videreføring	Continua test- og sertifiseringssenter	1 400 000	01.01.2021												1 400 000	
06/18	UIA - Videreføring	Stipendiatstilling i innovasjon	61 500	01.01.2021									61 500	02.03.2018		0	
06/18	UIA - Videreføring	KriseSIM, Virtuelt treningsverktøy for k	250 000	01.01.2021	90 000	15.10.2018										160 000	Utbet 180.000 Refundert 90.000
07/18	Agderforskning - videreføring	SAMBA SKOLE - Samhandling mot barnefattigdom	300 000	01.01.2021									300 000	12.06.2018		0	har også utbetalt 300.000 direkte til Agderforskning, jf. e-
08/18	Envirotech Solution - videreføring	Dataheat	500 000	01.01.2021	125 000	06.03.2018							375 000	25.04.2019		0	
09/18	KS Agder - videreføring	I jobb i Agderkommunene - innvandrere og unge menn en del av	285 000	01.01.2021												285 000	
10/18	Oxford Research - videreføring	Integrering og sivilsamfunn	175 000	01.01.2021									175 000	14.05.2019		0	
11/18	Oxford Research - videreføring	Integrering som virkemiddel for verdiskaping og innovasjon	250 000	01.01.2021									250 000	14.05.2019		0	
29/18	FK Jerv og Blåkors	Holdningskampanjer	290 000	01.01.2021	130 000	19.10.2018	75 000	17.12.2018	85 000	15.08.2019						0	Utbet 260.000 Refundert 130.000
30/18	UIA	Innføring av velferdsteknologi, Agder	180 000	01.01.2021												180 000	
31/18	UIA	Flyktningebarns møte med barnehager og lokalmiljøer på Agder	125 000	01.01.2021												125 000	Sparebanken gikk inn 6.4.18
33/18	Agderforskning	Våre strender - vår velferd	500 000	01.01.2021	250 000	07.11.2018										250 000	
34/18	Evjeklinikken AS	Ny livsstil - Ung Folkehelse - Folkehøgskolen Helse	375 000	01.01.2021	280 000	04.01.2019										95 000	Utbet 560.000 Refundert 280.000
35/18	Durapart AS	Minoritetsspråklige menn i arbeid	320 000	01.01.2021												320 000	
36/18	Fafo	Virksomheters samfunnsansvar og likestilt arbeidsliv	200 000	01.01.2021												200 000	Sparebanken gikk inn 6.4.18
37/18	Refugee AS	Refugee	515 000	01.01.2021												515 000	
	Sum totalt		7 326 500													7 326 500	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND

Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføringer gitt i 2019

Arkivert i arkivmappe: 18/6427

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
10/19	CIEM - videreføring	KriseSIM, Virtuelt treningsverktøy for k	86 000	01.01.2022												86 000	
11/19	FK Jerv og Blåkors - vid	Holdningskampanjer	340 000	01.01.2022	170 000	19.03.2019	35 000	15.08.2019								135 000	
12/19	KS - videreføring	Drømmejobben	715 000	01.01.2022												715 000	
13/19	Oxford Research AS - vid	Integrering som virkemiddel og innovas	315 000	01.01.2022												315 000	
14/19	UIA - videreføring	Flyktningebarns møter med barnehager og lokalmiljøer på Agder	250 000	01.01.2022												250 000	
15/19	UIS - videreføring	Agderprosjektet	200 000	01.01.2022												200 000	
16/19	UIS	Lekbasert læring - oppfølging av Agderprosjektet	800 000	01.01.2022												800 000	
17/19	Havforskningsinstitutte t	Blått kompetansesenter Sør	3 000 000	01.01.2022												3 000 000	
18/19	UIA	Agder som mønsterregion innen e-helse	3 000 000	01.01.2022												3 000 000	
39/19	NORCE/GCE NODE	Digital Innovation Hub - Ocean Technol	120 000	01.01.2022												120 000	
	Innovasjonsmiljøet																
	Sum totalt		8 826 000													8 621 000	

AUST-AGDER
UTVIKLINGS- OG
KOMPETANSEFOND

Saksframlegg

Arkivsak-dok.	18/6427-91
Saksbehandler	Gunnar Magne Ånonsen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Avkastning på fondets kapital pr. 31.7.2019

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Ved inngangen til 2019 hadde Aust-Agder utviklings og kompetansefond (AAUKF) en markedsverdi på 444,9 mill. kroner. AAUKF hadde ved utgangen av juli 2019 en markedsverdi på 478,6 mill. kroner.

Markedsverdien av aktivaklassene per 31.12.2018, kjøp og salg av andeler, verdiendringer og markedsverdi av aktivaklassene per 31.7.2019 går fram av etterfølgende tabell.

Tabellen viser markedsverdi av porteføljen per 31.12.2018, kjøp og salg siden 31.12.2018, verdiendring siden 31.12.2018 og markedsverdi per 31.7.2019.

Beløp i mill. kroner.

	Markedsverdi 31.12.2018	**Kjøp/ salg**	**Verdiendring**	**Markedsverdi 31.7.2019**
Norske aksjer	28,0	0,0	2,4	30,4
Globale aksjer	65,1	-3,0	15,5	77,6
Globale aksjer valutasikret	63,4	0,0	9,3	72,7
Aksjer framvoksende markeder	11,6	-1,0	1,9	12,5
Eiendom	71,1	-2,1	2,0	71,0
Bank	34,1	-30,0	0,0	4,1
Norske obligasjoner	59,0	33,7	2,6	95,3
Globale obligasjoner	112,6	-4,0	6,5	115,1
Sum	444,9	-6,5	40,2	478,6

Salg av Lansdowne og kjøp av AKO ble foretatt i månedsskiftet des./jan. På grunn av dette er det et betydelig beløp på bankkonto 31.12.2018 fordi transaksjonen ikke var fullført på det tidspunkt. 33,7 mill. kroner ble reinvestert i DNB Obligasjon III i begynnelsen av januar.

I begynnelsen av juli ble det solgt globale obligasjoner for 4,0 mill. kroner (Ardevora og TT), som ble tillagt bankkontoen for å styrke likviditeten.

Styret vedtok i kapitalforvaltningsstrategien for 2019 følgende sammensetning av porteføljen:

Aktivaklasse	Andel	Fond	Andel av portefølje
Norske aksjer	6 %	Danske Invest Norske Aksjer Inst. II Solsten Norwegian Equities Fund	3,0 % 3,0 %
Globale aksjer	31%	Ardevora Global Equity Fund (ikke valutasikret) AKO Global L/O H2N CF2 s 16 18 (valutasikret) Lansdowne Dev. Mkt. L/O SRI H2N (valutasikret)	15,5 % 7,75% 7,75%
Aksjer framvoksende markeder	3 %	TT Emerging Market Equity	3,0 %
Eiendom	15 %	DNB Scand Prop Fund 4 KS Aberdeen eiendom Norge	10 % 5%
Bank	1 %	Sparebank 1 SR-Bank	1 %
Norske obligasjoner	20%	DNB Obligasjon (III)	20%
Globale obligasjoner	24 %	Pimco Global IG Credit Bond Fund Templeton Global Bond Fund BlueBay IG Euro Agg Bond Fund	8,0 % 8,0 % 8,0 %

Strategien inneholder regler for sammensetning av porteføljen og eventuelt rebalansering.

Porteføljen er nå sammensatt etter strategi for 2019. Rebalansering skal fra 2019 foretas om nødvendig månedlig etter følgende modell:

Aktivaklasse	Intervall % av portefølje			Beholdning
	Minimum	Normal	Maksimum	Per 31.7.2019
Norske Aksjer	5,0	6,0	7,0	6,3
Globale aksjer	14,0	15,5	17,0	16,2
Globale aksjer valutasikret	14,0	15,5	17,0	15,2
Aksjer framvoksende markeder	2,0	3,0	4,0	2,6
Eiendomsfond	12,0	15,0	18,0	14,8
Bankinnskudd	0,0	1,0	2,0	0,9
Norske obligasjoner	18,0	20,0	22,0	19,9
Utenlandske obligasjoner	22,0	24,0	26,0	24,0

Ingen av aktivaklassene er utenfor vedtatt intervall per 31.7.2019. Det skal derfor ikke foretas rebalansering per 31.7.2019.

3. NÆRMERE OM AVKASTNINGEN

Følgende tabell viser at det er en samlet avkastning på 5,1 mill. kroner i juli måned. Videre er det en gjennomsnittlig avkastning for fondet i juli på 1,1 %. Referanseindeksen viser en gjennomsnittlig avkastning i juli på 1,0 %. Dette gir en avkastning 0,1 %-poeng over indeks. For hver enkelt aktivaklasse fordeler det seg slik:

Tabell viser avkastning i millioner kroner, gjennomsnittlig avkastning i prosent for porteføljen, gjennomsnittlig avkastning for indeks i prosent og meravkastning for porteføljen i forhold til indeks for juli måned.

	Avkastning (MNOK)	Avkastning (%)	Indeks (%)	Meravkastning (%)
Norske aksjer	-0,5	-1,7	-0,2	-1,5
Globale aksjer	3,0	4,0	4,2	-0,2
Globale aksjer valutasikret	0,5	0,7	0,9	-0,3
Aksjer framvoksende øk.	0,4	2,9	2,6	0,3
Eiendom	0,2	0,2	0,2	0,0
Pengemarked	0,0	0,1	0,1	0,0
Norske obligasjoner	0,3	0,3	0,2	0,1
Globale obligasjoner	1,3	1,2	0,7	0,5
Sum	5,1	1,1	1,0	0,1

Følgende tabell viser at det er en samlet avkastning på 40,2 mill. kroner de sju første måneder i 2019. Videre er det en gjennomsnittlig avkastning per 31.7.2019 på 9,1 %. Referanseindeksen viser en gjennomsnittlig avkastning på 8,3 %. Dette gir en avkastning 0,7 %-poeng over indeks. For hver enkelt aktivaklasse fordeler det seg slik:

Tabell viser avkastning i millioner kroner per 31.7.2019, samt gjennomsnittlig avkastning i prosent for porteføljen, gjennomsnittlig avkastning for indeks i prosent og meravkastning for porteføljen i forhold til indeks de sju første måneder.

	Avkastning (MNOK)	Avkastning (%)	Indeks (%)	Meravkastning (%)
Norske aksjer	2,4	8,5	8,9	-0,5
Globale aksjer	15,5	23,9	19,6	4,3
Globale aksjer valutasikret	9,3	14,6	17,0	-2,3
Aksjer framvoksende øk.	1,9	16,3	12,1	4,2
Eiendom	2,0	2,9	2,9	0,0
Pengemarked	0,0	0,9	0,6	0,4
Norske obligasjoner	2,6	2,8	1,7	1,1
Globale obligasjoner	6,5	6,0	5,9	0,1
Sum	40,2	9,1	8,3	0,7

Totalporteføljen har siden oppstart av forvaltningen i mai 2004 og frem til og med juli 2019 en årlig avkastning på 6,4 % og en årlig meravkastning på 1,0 %.

4. KONKLUSJON

Det er stor usikkerhet knyttet til den finansielle utviklingen i 2019. Som følge av spesielt handelskrigen mellom USA og Kina, Brexit og svak økonomisk utvikling i Europa er det stor uro i markedene. Det er vanskelig å si noe sikkert om avkastningen i 2019 på bakgrunn av den meget gode utviklingen de sju første månedene i året. De sju første måneder har en samlet avkastning på 40,2 mill. kroner eller 9,1 %. Alle aktivaklasser unntatt Globale aksjer valutasikret og norske aksjer har meravkastning i forhold til indeks. Ser en på enkeltpapirer, har Danske Invest (-3,1 %), Lansdowne (-15,3 %) og Templeton (-0,7 %) mindreavkastning.

AUST-AGDER
UTVIKLINGS- OG
KOMPETANSEFOND

Saksframlegg

Arkivsak-dok.	18/6427-88
Saksbehandler	Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Sluttrapport fra NORCE vedr. forprosjektet "Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder"

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra NORCE vedr. forprosjektet «Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder».

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Styret i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond vedtok 17. februar 2017 å bevilge 150 000 kroner til prosjektet «Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder». Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør gjorde tilsvarende vedtak, slik at prosjektet samlet ble tildelt 300 000 kroner i støtte.

Tildelingen var et resultat av kompetansefondets utlysning i 2016 til prosjekter som kunne bidra til gode levekår ved å øke og anvende kompetansen om levekår, spesielt knyttet til deltakelse i arbeidslivet. Styret gjorde følgende vedtak vedrørende det aktuelle prosjektet:

1. *Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bevilger Agderforskning et tilskudd på 150 000 kroner til prosjektet «Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder».*

2. *Tilskuddet er bevilget med bakgrunn i kostnadsoverslag 600 000 kroner. Ved avkortning av prosjektets endelige totalkostnader i forhold til totalrammen blir tilskuddet tilsvarende avkortet.*

3. *Tilsagnet forutsetter at en vurdering av resultat og nytteverdi av prosjektet oversendes Aust-Agder utviklings- og kompetansefond når prosjektet er gjennomført.*

4. *Tilsagnet er gyldig til 1. januar 2020. Nærmere vilkår for tilsagnet fremgår av utbetalingsvilkårene i tilsagnsbrevet.*

5. *Beløpet tildeles i henhold til EØS-avtalens statsstøtteregler og Kommisjonsforordning (EU) nr. 651/2014 (gruppeunntak for offentlig støtte). Styret forutsetter at de innsendte opplysningene om tidligere tildelt offentlig støtte er fullstendige, og legger til grunn at støttemottaker kan motta det aktuelle støttebeløpet uten at de aktuelle terskelverdiene i forordningen overstiges. Ytterligere informasjon om dette gis i tildelingsbrevet.*

6. *Styret ber sekretariatet om å legge frem en ny sak dersom endelig vedtak i Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør skulle avvike fra det som er beskrevet i saken.*

Midlene fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond skulle anvendes til å utvide et FoU-forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Kristiansand med en modul fra Arendal. Dette ville gi mulighet til å sammenligne to regionale case.

I forprosjektet skulle det undersøkes hva som hemmer og fremmer yrkesdeltakelsen til innvandrerkvinner. Dette skulle gjøres sett fra ståstedet til innvandrerkvinnene selv, og fra ståstedet til representanter fra offentlige, private eller frivillige organisasjoner.

Prosjektet har vært et samarbeid mellom NORCE (tidl. Agderforskning), Universitetet i Agder og OsloMet – storbyuniversitetet (tidl. Høgskolen i Oslo og Akershus), og det overordnede målet med prosjektet har vært å øke sysselsettingen blant innvandrerkvinner i Aust-Agder. Gjennom forprosjektet skulle man både generere ny kunnskap og planlegge relevante utviklings- og innovasjonsaktiviteter. Disse aktivitetene skulle deretter gjennomføres i et eventuelt hovedprosjekt.

3. OM PROSJEKTETS SLUTTRAPPORT

Forprosjektet skulle bidra til høyere sysselsetting blant kvinner med flyktningbakgrunn i og utover Aust-Agder ved å (1) identifisere prosesser som hemmer og fremmer yrkesdeltakelse, sett fra ståstedet til kvinner med flyktningbakgrunn, og (2) identifisere dimensjoner som ville trenge mer utforskning.

Prosjektleder May-Linda Magnussen har skrevet en vitenskapelig artikkel som bruker data fra forprosjektet og som går inn i noen av de sosiale prosessene som synes å være betydningsfulle i flyktningkvinners prosess med å komme i lønnet arbeid. Prosjektleder har også ved flere anledninger formidlet funn fra prosjektet til praksisfeltet i begge Agder-fylkene.

Forprosjektet har

- tydeliggjort betydningen av at integreringsforskning tar utgangspunkt i «brukerne» av integreringsarbeidet; i flyktningers erfaringer med dette arbeidet
- synliggjort sentrale suksesskriterier for arbeid for å få flyktninger i lønnet arbeid og få gode liv i Norge mer generelt
- synliggjort dimensjoner som trenger mer utforskning
- synliggjort et stort behov for å gjøre arbeid for å integrere flyktninger i Norge etter mer forskningsbaserte metoder – og basert i forskning som tar utgangspunkt i flyktningenes egne erfaringer

Forskningsaktivitetene som var planlagt i forprosjektet er blitt gjennomført, men prosjektet har blitt forsinket på grunn av sykemeldinger hos involverte og fordi prosjektlederen har skiftet arbeidssted. Etter NORCEs vurdering har måloppnåelsen likevel vært betydelig. Ressursene i prosjektet er i hovedsak benyttet etter planen.

I sluttrapporten poengteres det at man har lært at en del av arbeidet med kvalifisering av flyktninger ikke møter flyktningene der de er og med de ressursene de har, men i stedet møter dem med generaliserte forståelser og standardisert arbeid. Dette oppfatter NORCE som kontraproduktivt.

Prosjektresultatene er formidlet muntlig ved flere anledninger, og viktige funn fra prosjektet er i ferd med å publiseres i form av en vitenskapelig artikkel. Artikkelen følger ikke som vedlegg til saken, ettersom den ennå ikke er endelig antatt av et tidsskrift og dermed ikke kan distribueres, men vil være tilgjengelig for styrets medlemmer etter forespørsel.

Vedlagte sluttrapport gir en grundig gjennomgang av hovedkonklusjonene fra forprosjektet.

Den budsjetterte kostnaden i prosjektet var 600 000 kroner, og endelig kostnad er om lag 610 000 kroner. I henhold til prosjektregnskapet er kostnaden 305 754 kroner, men egeninnsatsen bokføres ikke som en kostnad i prosjektet, slik at kostnaden er den dobbelte når egeninnsatsen inkluderes.

4. KONKLUSJON

Sekretariatet foreslår at styret tar til etterretning sluttrapporten fra NORCE vedr. forprosjektet «Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder».

Vedlegg
2013_3148 Sluttrapport_ Forprosjekt_ Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder
ProsjektregnskapAAUK_Innvandrerkvinner
Anmodning om utbetaling AAUK
Norce Norwegian Research Centre AS Prosjekt 2277 2019-07-03
Prosjektregnskap_innvandrerkvinnen

From: Kontaktskjema <kontaktskjema@aaukf.no>
Sent: 5. juli 2019 13:23
To: Postmottak, AAFK; Teigen, Dag Ole
Subject: 2013/3148 Sluttrapport: Forprosjekt: Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder
Attachments: ProsjektregnskapAAUK_Innvandrerkvinner.pdf

Prosjekt

Prosjektnavn (obligatorisk)
Forprosjekt: Innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder

Dato
050719

Organisasjon/foretak/institusjon
NORCE (tidligere Agderforskning)

Kontaktperson (obligatorisk)
May-Linda Magnussen

Telefon (obligatorisk)
48010547

Adresse
Ole Bulls gate 1B

Postnummer/sted
4630

E-post (obligatorisk)
may-linda.magnussen@uia.no

Kontonummer for sluttutbetaling
15039294297

1. Sammendrag

Et kort sammendrag av nedenstående punkter.
I 2016 søkte Agderforskning om 300 000 kroner til et forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Forprosjektet hadde som overordnet mål å bidra til høyere sysselsetting blant kvinner med flyktningbakgrunn i og utover Aust-Agder. Forprosjektet skulle bidra til dette ved å (1) identifisere prosesser som hemmer og fremmer yrkesdeltakelse, sett fra ståstedet til kvinner med flyktningbakgrunn og (2) identifisere dimensjoner som ville trenge mer utforskning. Forprosjektet fikk de omsøkte midlene og det er nå gjennomført.
Prosjektleder har skrevet en vitenskapelig artikkel som bruker data fra forprosjektet og som

går inn i noen av de sosiale prosessene som synes å være betydningsfulle i flyktningekvinners prosess med å komme i lønnet arbeid. Prosjektleder har også ved flere anledninger formidlet funn fra prosjektet til praksisfeltet i både Aust- og Vest-Agder.

Forprosjektet har:
1) tydeliggjort viktigheten av at integreringsforskning tar utgangspunkt i 'brukerne' av integreringsarbeidet; i flyktningers erfaringer med dette arbeidet
2) synliggjort sentrale suksesskriterier for arbeid for å få flyktninger i lønnet arbeid og få gode liv i Norge mer generelt
3) synliggjort dimensjoner som trenger mer utforskning
4) synliggjort et stort behov for å gjøre arbeid for å integrere flyktninger i Norge mer forskningsbasert – og basert i forskning som tar utgangspunkt i flyktningers egne erfaringer

2. Gjennomføring i henhold til prosjektplanen

Her gis en vurdering av om prosjektplanen er fulgt, eventuelt hvorfor ikke.
Forskningsaktivitetene som var planlagt i forprosjektet er blitt gjennomført, men prosjektet har blitt forsinket på grunn av sykmeldinger hos involverte og fordi prosjektlederen har skiftet arbeidssted. Vi har ikke ennå satt sammen en referansegruppe som inkluderer også praktikere, fordi intervjuene med flyktningkvinner gjorde oss oppmerksomme på at vi må være veldig gjennomtenkte med tanke på hvem det er hensiktsmessig å samarbeide med her. Kanskje Praxis Sør kan være en mulig arena for samarbeid i fremtiden.

3. Vurdering av måloppnåelse

Er prosjektmålet nådd? Beskriv oppnådd/forventet effekt av tiltaket i forhold til det som var planlagt, og hvordan dette er etterprøvd.
Forprosjektet hadde som overordnet mål å bidra til høyere sysselsetting blant kvinner med flyktningbakgrunn i og utover Aust-Agder. Forprosjektet skulle bidra til dette ved å (1) identifisere prosesser som hemmer og fremmer yrkesdeltakelse, sett fra ståstedet til kvinner med flyktningbakgrunn og (2) identifisere dimensjoner som ville trenge mer utforskning. Disse målene har prosjektet nådd.

3.a Måloppnåelse (egenvurdering) sett kryss:
Betydelig

3.b Hvordan er prosjektresultatene kommunisert? Hva er viderformidlet? Effekt utover de involverte prosjektpartnere? Gi en beskrivelse (se også punkt 8 vedlegg)
Prosjektresultatene er formidlet muntlig ved flere anledninger og viktige funn fra prosjektet er i ferd med å publiseres i form av en vitenskapelig artikkel. Denne legges ved, men må ikke videredistribueres, siden den ennå ikke er endelig antatt av et tidsskrift.

4. Prosjektorganisering og ressursdimensjonering

Hvordan har organiseringen vært og er ressursene brukt iht plan – hva er eventuelt avvikene.
Organiseringen i prosjektet har vært som planlagt, bortsett fra nevnte punkt om referansegruppe. Ressursene er i all hovedsak brukt slik det var planlagt.

5. Kostnader og finansiering

Prosjektregnskap – totalkostnader

Se vedlegg.

Kommenter eventuelle betydelig avvik fra det opprinnelige budsjettet, herunder fremdriftsplan.

6. Viktige erfaringer

Hvilken erfaring har dere gjort i prosjektet som kan ha betydning for fremtidig læring. Er det noe dere må være spesielt oppmerksom på i nye prosjekt.
Vi har lært at en del mennesker som jobber med å kvalifisere flyktninger og få dem i jobb ikke møter flyktningene der de er og med de ressursene de har, men i stedet møter dem med generaliserte forståelser og standardisert arbeid, noe vi mener er kontraproduktivt. Dette handler antakelig ikke kun om dårlige holdninger og lav kompetanse, men betingelser i de delene av velferdsapparatet som folk jobber i. Dette har gjort oss bevisste på at vi må være veldig gjennomtenkte på hvilke folk fra praksisfeltet vi vil samarbeide med i fortsettelsen.

7. Avslutning

Konklusjoner, videreføring mv.
Konklusjonen refererer til de fire punktene som nevnes i sammendraget.

Punkt 1: Det er veldig sjeldent at forskning på arbeid for å få flyktninger i jobb og få gode liv i Norge tar utgangspunkt i flyktningers erfaringer med norsk velferds- og utdanningsapparat, frivillig sektor og arbeidsliv. Dette er svært problematisk etisk sett og forprosjektet har vist at dette også kan gjøre integreringsarbeid mindre effektivt enn det kan være. Forprosjektet har tydeliggjort hvordan en del personer flyktningkvinner møter på sin vei mot jobb faktisk bidrar til å bremse og hindre kvinnene i å komme i jobb og få gode liv i Norge. Samtidig har arbeid som bidrar positivt til denne prosessen også blitt synlig.

Punkt 2: De sentrale suksesskriteriene jeg har skrevet om i nevnte artikkel er knyttet til 1) den norske integreringspolitikken 2) generalisering/kategorisering/standardisering i integreringsarbeid og 3) organisering av integreringsarbeid. Den norske integreringspolitikken legger viktige premisser for det integreringsarbeidet den enkelte flyktning møter og den må legge til rette for fleksibelt, pragmatisk og brukerorientert integreringsarbeid. Hvis ikke kan politikken faktisk bidra til å bremse/hindre flyktningers vei mot jobb. Hvordan velferdsapparatets ansatte møter den enkelte flyktning, og hvorvidt flyktningene møtes med «ferdige forståelser» om hvem de er og hva de trenger, basert på en lang rekke bakgrunnsvariabler eller hvorvidt de møtes som enkeltindivider med spesifikke ressurser og utfordringer, spiller også en stor rolle. Generalisering av mennesker på bakgrunn av f. eks.

landbakgrunn og kjønn har mange negative virkninger på flyktningekvinners vei mot jobb. Hvordan arbeidet med flyktninger er organisert, og hvilke rammer dette gir for å gjøre fleksibelt, pragmatisk og brukerorientert arbeid preget av kontinuitet i relasjoner, er også sentralt for hvorvidt arbeidet lykkes eller ikke.

Punkt 3: Forprosjektet har synliggjort flere dimensjoner som trenger mer utforskning i et hovedprosjekt. To av disse følger under.
(1) En sentral diskusjon, både blant flyktninger og personer som på ulike måter jobber med flyktninger, er hvor «snille» og «strenge» de ansatte i velferdsapparatet er og bør være. Det kan se ut som om de som gjør særlig godt flyktningarbeid klarer å finne en god balanse mellom å vise forståelse og omsorg, og samtidig stille krav og pushe og motivere den enkelte fremover. Det vil være veldig nyttig å kunne gå enda mer i detalj inn i erfaringene til disse ansatte i velferdsapparatet, for å komme enda nærmere inn på de avveiningene og de avgjørelsene som gjøres. Det er også veldig viktig å kunne se nærmere på hvilke institusjonelle rammer som legger til rette for å kunne finne denne balansen. Datamaterialet i forprosjektet viser en del spor av at en stadig sterkere styring av velferdsapparatets ansatte gjør det stadig vanskeligere å gjøre «det arbeidet som virker». Både det å komme inn i detaljene av det arbeidet som gjøres og å se på rammene rundt dette arbeidet er viktig for å kunne sikre overføringsverdi mellom kommuner. Min erfaring tilsier at diskusjoner om integreringsarbeid kommuner imellom ofte forblir på et så overordnet og overfladisk nivå at det i praksis er vanskelig å lære av det gode arbeidet en del aktører gjør på feltet.
(2) En annen sentral diskusjon i dataene i forprosjektet er betydningen av nettverk for at flyktninger skal komme i lønnet arbeid og få gode liv i Norge. Datamaterialet viser at en del av de som arbeider med flyktninger legger ansvaret for å bygge nettverk over på flyktninger selv og har en forståelse av at flyktninger vil bygge nettverk som kan brukes i jobbsammenheng ved å delta i frivillig aktivitet. Dette finner jeg eksempler på. Samtidig forteller flere flyktninger om vanskeligheter med å bygge et jobbrelevant nettverk i frivillig sektor, for eksempel fordi mange som er aktive der ofte ikke har roller og posisjoner som gjør dem til døråpnere i forhold til arbeidslivet. Diskusjonene om betydningen av nettverk for flyktningers sysselsetting går igjen i mange andre kommuner på Agder, og det er viktig å finne mer ut av hvordan flyktninger kan bistås i å bygge og bruke nettverk for å komme i lønnet arbeid. Basert på dataene i forprosjektet mener jeg at kobling av mennesker etter «Folk møter folk»-modellen kan ha mye for seg. Som en del av videre forskning på nettverk vil det dermed kunne vært interessant å intervjue flyktninger som har deltatt i denne måten å koble folk på.

Punkt 4: Forprosjektet, og den muntlige formidlingen fra forprosjektet, har synliggjort et stort behov for å gjøre integreringsarbeid i vår region mer forskningsbasert. Dette har også blitt synlig for meg gjennom min rolle som emneansvarlig for etter- og videreutdanningen flerkulturell forståelse ved UiA (SV 920). I dette kurset leverer studentene, som har lang erfaring fra ulike deler av velferdsapparatet på Agder, inn såkalte praksisfortellinger. Også disse vitner om et stort behov for mer effektivt og etisk holdbart integreringsarbeid i agderregionen.

Jeg får desverre ikke til å legge ved de etterspurte dokumentene under, filstørrelsen blir for stor, står det. Jeg sender dem direkte til Dag Ole Teigen.

8. Vedlegg

- Regnskapsoppstilling bekreftet av revisor (for prosjekter der tilskuddet er på 100 000,- eller mer.)
- Utbetalingsanmodning for sluttutbetaling (ikke faktura)
- Eventuelle rapporter, studier eller annen dokumentasjon som er fremkommet fra prosjektet.

Se vedlegg.

Prosjektleder
May-Linda Magnussen

Prosjektansvarlig
Kenneth Hansen

Prosjektregnskap – totalkostnader

Kostnader

Kostnadsart (Hovedposter)	Regnskap	Budsjett
Personell og indirekt kostnader	268775,00	268775,00
Utlegg	36979,00	31979,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
SUM	305754,00	300754,00

Finansiering

Kilde	Virkelig	Planlagt
Aust-Agder utvikling og kompetansefond	300000,00	300000,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
SUM	300000,00	300000,00

Anmodning om utbetaling av tilskudd Aust-Agder Utv. Og kompetansefond.

Prosjekt nr.: 2277/101007 – Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv

Deres referanse: John G. Bergh/Dag Ole Teigen

Vår prosjektleder: May-Linda Magnussen

Dato: 3. juli 2019

Viser til over nevnte tilsagn på kr. 150 000. Tilsvarende tilsagn er også gitt fra Sparebankstiftelsen. Totalt fra begge er tilsagnet på kr 300 000. Det er utbetalt kr 100 000 i forskudd, vi tillater oss derfor om utbetaling av det resterende på kr 200 000.

Til deres informasjon er bank konto nr. til Norce 1503 92 94297

Med vennlig hilsen
Norce AS

Sissel Vigdel

Sissel Vigdel
Prosjektscontroller

Vedlegg:

NORCE Norwegian Research Centre AS, Postboks 22 Nygårdstangen, 5838 Bergen
E-mail post@norceresearch.no

Til NORCE Norwegian Research Centre AS

Uavhengig revisors beretning til prosjektregnskap

Konklusjon med forbehold om inntekt og kostnad for egeninnsats og partneres bidrag

Vi har revidert prosjektregnskapet for NORCE Norwegian Research Centre AS for prosjekt nr.: «2277 – Innvandrerkvinner og arbeidsliv», som ble avsluttet 2. juli 2019. Prosjektregnskapet består av oppstilling over finansiering, kostnader og note. Prosjektregnskapet er utarbeidet av ledelsen ved bruk av prinsippene beskrevet i note.

Etter vår mening er prosjektregnskapet som ble avsluttet 2. juli 2019, uten at vi har revidert timesatsen og partneres egeninnsats, i det alt vesentlige utarbeidet i samsvar med prinsippene beskrevet i note.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

NORCE Norwegian Research Centre AS har brukt en timesats på kr 1 300. Vi har ikke vurdert timesatsen. Videre er partneres bidrag og kostnad ved egeninnsats, ikke vurdert.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering - Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon

Vi gjør oppmerksom på note til prosjektregnskapet, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelsen. Prosjektregnskapet er utarbeidet for å gi informasjon til adressat. Prosjektregnskapet er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet på ledelsen i NORCE Norwegian Research Centre AS og adressat og skal ikke distribueres til andre parter.

Ledelsens ansvar for prosjektregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektregnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på prosjektregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av Selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Kristiansand, 3. juli 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Svein G Olsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Securely signed with Brevio

Prosjekt 2277

Signers:

Name	*Method*	*Date*
Olsen, Svein Gunnar	BANKID_MOBILE	2019-07-03 09:58

This document package contains:

- Closing page (this page)
-The original document(s)
-The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Prosjektregnskap

Prosjektnr. 101007
Prosjektnavn: A2277 - Innvandrerkvinner og arbeidsliv.Forprosjekt.
Prosjektleder: Magnussen, May-Linda|

Finansiering:

	Tot.ramme	Fakturert	Til Sluttfakt.
Aust-Agder utvikling og kompetansefond	300 000	100 000	200 000
Totalt	**300 000**	**100 000**	**200 000**

Prosjektregnskap:

Timekostnader	268 775
Andre utlegg	31 979
Revisjon	5 000
Totalt	**305 754**

Note 1: Rammeverk for oppsett av prosjektregnskap:

Dette er basert på følgende rammeverk:
Intern timekostnad medtas til anvendt timer multiplisert med en timepris på kr 1.300,-
I tillegg medtas andre kostnader som er direkte henførbare til prosjektet.

Stavanger , 2. juli 2019
Sissel Vigdel
Sissel Vigdel

Dette dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Sluttrapport fra Nymo vedr. prosjektet "Effektivisering i verdiskapning"
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl §13 jfr Fvl §13.1 pkt.2

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND

Saksframlegg

Arkivsak-dok.	18/6427-90
Saksbehandler	Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Søknad fra Handelshøyskolen ved UiA vedr. prosjektet "Innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer"

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bevilger 2 mill. kroner til prosjektet «Innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer».

2. Tilskuddet er bevilget med bakgrunn i et kostnadsoverslag på 21,4 mill. kroner over fem år. Ved avkorting av prosjektets endelige kostnader blir tilskuddet tilsvarende avkortet.

3. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond er positive til videre oppfølging av prosjektet gitt at prosjektet har en tilfredsstillende fremdrift.

4. Tilsagnet forutsetter at en vurdering av resultat og nytteverdi av prosjektet oversendes Aust-Agder utviklings- og kompetansefond når prosjektet er gjennomført.

5. Tilsagnet er gyldig til 1. januar 2023. Nærmere vilkår fremgår av tilsagnsbrevet.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Styret i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond vedtok i 2018 endringer i fondets strategi, med målsetting om en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet går inn i større og mer langsiktige prosjekter.

I sak 57/2018 om strategi for utdeling av midler, gjorde styret følgende vedtak:

1. *Styret ber sekretariatet om å fremme en sak med forslag til endringer i kompetansefondets strategi. Målsettingen med endringene er en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter.*

2. *Styret går inn for en helhetlig omlegging av strategien. Det utlyses ikke midler for 2018 på tilsvarende måte som i perioden 2012-2017. Kompetansefondet skal imidlertid følge opp støtte til de prosjekter som styret tidligere har stilt seg positive til å videreføre.*

3. *Styret går i dialog med disse miljøene med sikte på å utvikle ett eller flere prosjekter som i vesentlig grad vil bidra til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger:*

    - *E-helsesatsing med UiA i Grimstad.*
    - *Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen.*
    - *Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad.*

Styret vedtok 22. februar 2019 å bevilge 3 mill. kroner til prosjektet «Blått kompetansesenter sør» og 3 mill. kroner til prosjektet «Agder som mønsterregion innen e-helse ved Senter for e-helse. Videre stilte styret seg positive til videre oppfølgning av begge prosjektene gitt at prosjektene har en tilfredsstillende fremdrift. E-helsesatsingen er tenkt videreført over en periode på til sammen fem år, mens satsingen på Blått kompetansesenter sør er tenkt videreført over en periode på til sammen tre år, med mulighet for forlengelse i ytterligere to år.

Denne saken gjelder satsingen knyttet til innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad, jf, vedtakets punkt 3, tredje kulepunkt.

3. OM PROSJEKTET

3.1 Bakgrunnen for prosjektet

Med bakgrunn i vedtaket i sak 57/2018 innledet sekretariatet en dialog med innovasjonsmiljøet ved UiA, med sikte på å utvikle et prosjekt som i vesentlig grad vil bidra til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger om å bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder og til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder.

Forskere i miljøet var sentrale i gjennomføringen av innovasjonsforskningen i VRI-programmet til Norges forskningsråd. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond støttet VRI Agder med til sammen 1,7 mill. kroner i perioden 2011-2016. VRI-programmet varte fra 2007 til 2016 og innebar en betydelig oppbygging av kunnskap om regional næringsutvikling, innovasjonsprosesser og regional næringspolitikk blant deltakende forskere. Dette skjedde

delvis i samarbeid med forskningsmiljøer i andre deler av landet og utlandet. Blant annet ledet Arne Isaksen et stort forskningsprosjekt i den siste VRI-perioden fra 2014 til 2016 der over 20 forskere fra Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Bergen, forskningsinstituttene NORUT i Alta, CIRCLE ved Universitetet i Lund og Orkestra i San Sebastian deltok, i tillegg til forskere fra UiA og Agderforskning. VRI-programmet omfattet også betydelig interaksjon og gjensidig læring mellom forskere, politikkutformere og virkemiddelaktører på nasjonalt og regionalt nivå. Tre stipendiater fra innovasjonsmiljøet i Grimstad deltok i VRI-prosjektet og skrev artikler som inngår i avhandlingene sammen med forskere fra andre institusjoner.

Det er denne forskningsaktiviteten, spesielt aktiviteten med hensyn til forskning om regional omstilling og innovasjonspolititikk, som innovasjonsmiljøet søker om å videreutvikle med midler fra kompetansefondet.

Sekretariatet gjennomførte møter med innovasjonsmiljøet 12. april 2019 og 13. juni 2019, der man har drøftet hvordan prosjektet kan gjøres best mulig faglig samtidig som det i vesentlig grad bidrar til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger.

Innovasjonsmiljøets kjerne består av 3-4 fast ansatte ved Institutt for arbeidsliv og innovasjon, 2-3 stipendiater og 2-3 forskere ved NORCE og andre institutter ved Handelshøyskolen. I tillegg er to stipendiater i ferd med å komme på plass, en post.doc. er nylig ansatt og 20 %-stillingen til en internasjonalt anerkjent professor videreføres. Fra Handelshøyskolen og UiAs side er dette viktige ledd i styrkingen av forskningsmiljøet.

3.2 Prosjektets innhold

Målet med prosjektet er å utvikle innovasjonsmiljøet ved Campus Grimstad til å bli et toppforskningssenter om regional omstrukturering ved UiA, og å utvikle miljøet videre til et nasjonalt «Centre of Excellence» på regional omstrukturering og på politikkutvikling for å møte store samfunnsutfordringer. Status som toppforskningssenter skal oppnås innen to år. Støtten fra kompetansefondet skal bidra til å videreutvikle innovasjonsmiljøet for å oppnå status som toppforskningssenter for forskning om regional omstilling av næringsliv og samfunn, særlig grønn og digital omstrukturering. Videre skal støtten bidra til at forskningsmiljøet blir et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter for teoretisk og praktisk kunnskap om ny innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer.

Dette skal oppnås gjennom (i) systematisk forskning om hva som kreves for å utforme og gjennomføre denne typen politikk, (ii) å eksperimentere med og evaluere ulike typer politikk og (iii) å invitere samfunnsaktører til refleksjoner om forståelse så vel som virkemidler for innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer.

Utviklingen av forskningsmiljøet planlegges å foregå gjennom to satsingsområder som er nært koblet sammen. Det første satsingsområdet er både en utvidelse av miljøet og spissing av forskningsinnsatsen innrettet for å forstå hva som driver regionale omstillingsprosesser og hvordan disse kan påvirkes gjennom politikk. Denne satsingen finansieres ved hjelp av interne midler ved Handelshøyskolen og UiA, og målsettingen er at innovasjonsmiljøet oppnår status som toppforskningssenter ved UiA. Det andre satsingsområdet er å spisse innovasjonsforskningen med hensyn til politikkutforming, spesielt ved å utvikle teoretisk og praktisk kunnskap om en ny generasjon innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer. Det er denne satsingen det søkes støtte til fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. De to satsingsområdene er tett sammenkoblet, slik at begge beskrives i saksframlegget og i søknaden.

Et toppforskningssenter skal blant annet vise til høy vitenskapelig kvalitet, gjennomslag på eksterne prosjekter, minimum 10 ansatte og partnere i innland og utland. Toppforskningssentrene tildeles strategiske midler fra UiA for en viss periode, og status som toppforskningssenter vil dermed føre til økte ressurser for videre oppbygging av forskningsmiljøet. UiA har tidligere tildelt fem forskningssentra status som toppforskningssentre, og har som mål å utvikle flere slike miljøer. UiAs interne satsing bidrar til at miljøet ved slutten av 2019 vil telle tolv ansatte.

Målet for et toppforskningssenter ved innovasjonsmiljøet i Grimstad er å ytterligere styrke og spisse den forskningen som allerede har oppnådd internasjonal anerkjennelse. Hovedfokus er kunnskap om innovasjon og næringsutvikling fra et systemperspektiv, der spissingen av denne kunnskapen kan innebære å oppnå økt forståelse av hvordan grønne og digitale omstillinger skjer i næringsliv og samfunn.

Videre gir statusen økte muligheter for å søke eksterne forskningsmidler og å bidra inn i søknader og prosjekter fra andre forskningsmiljøer i Aust-Agder – i tillegg til å øke mulighetene til å nå det neste målet om å bli et nasjonalt «Centre of Excellence» (Senter for fremragende forskning). Nasjonale ordninger med tildeling av status som «Centres of Excellence» gis til et antall miljøer, og består av en bevilgning begrenset til et gitt antall år. Sentrene for fremragende forskning (SFF) arbeider med ambisiøse ideer og komplekse problemstillinger. Målet er konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå, med forskerutdanning og internasjonalt samarbeid som viktige delmål.

Det andre satsingsområdet for å bygge opp innovasjonsforskningen i Grimstad er økt forskning om innovasjonspolitikk, blant annet videreføring av arbeidet som ble gjennomført i VRI-programmet, og som kompetansefondet bidrog til. Dette gir også en «rød tråd» i kompetansefondets prioriteringer over tid. Målsettingen er at denne forskningen føres videre gjennom å bygge opp kunnskap om det som omtales som «en ny generasjon innovasjonspolitikk» for å møte store samfunnsutfordringer – som klimaendringer, endringer i befolkningsstrukturen, og tendenser til vedvarende og muligens økte ulikheter i levekår. Den tradisjonelle innovasjonspolitikken for å støtte forskningsaktivitet og bygge innovasjonssystemer er fortsatt høyst aktuell. Men transformative endringer av næringsliv og samfunn krever en ny generasjon innovasjonspolitikk som legger opp til mer målrettede virkemidler for å løse bestemte utfordringer og omfatter endringer utover forsknings- og innovasjonssystemet.

Den nye innovasjonspolitikken skal bidra til endringer i det som betegnes det sosiotekniske systemet. Dette medfører endringer i næringslivet, men også i resten av samfunnet, som kompetanse i arbeidsstokken, i normer i samfunnet som gjenspeiles i befolkningens handlinger og levemåter, i reguleringer, i organisering av viktige funksjoner i samfunnet og i teknologi. Store mål og store endringer krever kobling av mange typer politikk for å håndtere radikale endringer.

Det er mange sterke interesser i næringsliv og samfunn for å opprettholde tradisjonelle måter å gjøre ting på. Å oppnå økt kunnskap om ny innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer krever for det første et grunnlag i systematisk forskning om hva en slik politikk innebærer og hvordan utvikling av slik politikk kan organiseres. Den nye innovasjonspolitikken er langt mer kompleks å organisere enn den «gamle» politikken som handler om å støtte forskningsaktivitet, kommersialisering av forskning og stimulere til nettverk mellom bedrifter og med forskningsmiljøer. Selv om denne politikken fortsatt er aktuell, må den settes inn i en ny forståelse.

Forskningen om ny innovasjonspolitikk kan bygge direkte på den aktiviteten som skjer i arbeidet med å oppnå status som toppforskningssenter, jf. figuren under. En del av denne forskningen er nettopp innrettet for å forstå hvordan regional omstilling i næringslivet foregår, og denne typen omstilling krever endringer i innovasjonssystemer og i øvrige deler av samfunnet:

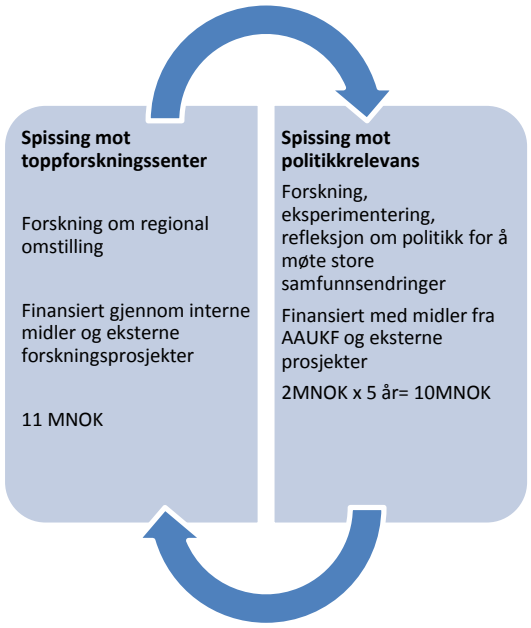

Oppsummert vil prosjektet bidra til å styrke forskningsinnsatsen og forskningskompetansen om regional omstilling og innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer. Prosjektet vil bidra til å utvikle ny kompetanse og styrke forskningen i Aust-Agder. Forskningsmiljøet vil også bidra til prosjektet ved Senter for e-helse ved UiA – som kompetansefondet tidligere har vedtatt å støtte – om å bli Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) innenfor temaet livslang helse med bruk av teknologi. Søkeren fremhever også at mer målrettet innovasjonspolitikk kan bidra til sikring og etablering av arbeidsplasser og til økt kompetanse og nyskaping i Aust-Agder.

Målgruppen for prosjektet vil for det første være det internasjonale forskersamfunnet, og for det andre politikkutformere, virkemiddelaktører og politikere lokalt, regionalt og nasjonalt. Man ser for seg et aktivt samarbeid både med denne gruppen aktører, og med en bredere gruppe av samfunnsaktører. Dette samarbeidet bidrar til kvalitet, men først og fremst til forskningens relevans.

Prosjektet vil ha to hovedtyper av leveranser:

- Forskning, som formidles gjennom rapporter og artikler på vanlig måte. Det legges opp til både populærformidling gjennom foredrag og korte artikler, og en mer akademisk rettet formidling i form av artikler i internasjonale tidsskrifter. I tillegg kommer en doktorgradsavhandling innenfor temaet om innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer.
- Workshops med diskusjoner om eksisterende og ny politikk med politikere, virkemiddelaktører og representanter for næringsliv og samfunn. Det legges opp til én workshop per halvår.

3.3 Organisering

Prosjektleder vil være professor Arne Isaksen ved Institutt for arbeidsliv og innovasjon ved Handelshøyskolen ved UiA. Isaksen har lang erfaring som forsker og med å lede store forskningsprosjekter. Videre vil professor James Karlsen være en sentral forsker i prosjektet.

Det vil også etableres en referansegruppe for prosjektet med deltakere fra virkemiddelsystemet.

For øvrig organiseres prosjektet i tre arbeidspakker som gjenspeiler forståelsen av kunnskapsbygging om politikk for store samfunnsendringer gjennom forskning, eksperimentering og refleksjon.

Planlagt oppstart i prosjektet er 1. januar 2020, og man tar sikte på å gjennomføre prosjektet over til sammen fem år i perioden 2020-2024. I begynnelsen av prosjektet planlegger man å legge vekt på å forstå hvordan regional omstrukturering skjer, og hvordan eksisterende politikk og virkemidler fungerer. Etter hvert vil prosjektet konsentrere seg mer om å forstå hvordan politikk for store samfunnsendringer kan utformes og organiseres, og hva dette krever av ny kunnskap og forståelse.

Arbeidet i alle de tre arbeidspakkene planlegges gjennomført i hele perioden 2020-2024. En viktig milepæl vil være å oppnå status som toppforskningssenter ved UiA. Målsettingen er å oppnås en slik status innen utgangen av 2021. En annen milepæl vil være status som nasjonalt «Centre of Excellence» for ny innovasjonspolitikk. Målsettingen er å oppnå dette innen utgangen av 2024.

3.4 Budsjett og finansieringsplan

Prosjektets budsjett og finansieringsplan fremkommer av tabellene under.

Budsjett						
Kostnadsart (Hovedposter)	Første år	Andre år	Tredje år	Fjerde år	Femte år	**Sum**
Frikjøp professorer 0,4 årsverk	823141	823141	823141	823141	823141	**4115705**
PhD-stipendiat 75% i 4 år	401859	803718	803718	803718	401859	**3214872**
Post-doc 50% i 4 år	320000	640000	640000	640000	320000	**2560000**
Reiseutgifter	100000	100000	100000	100000	100000	**500000**
To strategiske PhD-stillinger	1607437	1607437	1607437	1607437	0	**6429748**
Post-doc 50% i 4 år	0	640000	640000	640000	640000	**2560000**
Professor II-stilling	411570	411570	411570	411570	411570	**2057850**
Sum	**3664007**	**5025866**	**5025866**	**5025866**	**2696570**	**21438175**

Finansieringsplan						
Kilde	Første år	Andre år	Tredje år	Fjerde år	Femte år	**Sum**
Aust-Agder uviklings- og kompetansefond	2000000	2000000	2000000	2000000	2000000	**10000000**
UiA	1664007	3025866	3025866	3025866	696570	**11438175**
Sum	**3664007**	**5025866**	**5025866**	**5025866**	**2696570**	**21438175**

Prosjektet har en samlet kostnadsramme på 21,4 mill. kroner, og foreslås finansiert gjennom en samlet bevilgning på 10 mill. kroner fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og 11,3 mill. kroner i egeninnsats. Handelshøyskolen oppgir at egeninnsatsen er konservativt beregnet ved at bare nye stillinger er tatt med. Egeninnsatsen fra den forskningen som foregår blant fast ansatte i deres forskningstid, vil komme i tillegg. Dersom forskningsmiljøet oppnår status som toppforskningssenter, vil det dessuten komme ytterligere midler – og trolig stillinger – fra UiA.

4. VURDERINGER

Etter sekretariatets vurdering vil prosjektet bidra til å understøtte kompetansefondets formål med hensyn til bl.a. sikring og etablering av arbeidsplasser og til økt kompetanse og nyskaping i Aust-Agder. Prosjektet vil bidra til at innovasjonsmiljøet ved Campus Grimstad utvikles til å bli et toppforskningssenter innen to år, og senere et nasjonalt «Centre of Excellence».

Etter sekretariatets vurdering er de to satsingsområdene integrert på en god måte. Videre viser sekretariatet til at videreføring av arbeidet som ble gjennomført i VRI-programmet, og som kompetansefondet bidrog til, gir en «rød tråd» i kompetansefondets prioriteringer over tid. Sekretariatet ser det som særlig positivt at forskningsmiljøet også vil bidra til prosjektet ved Senter for e-helse ved UiA – som kompetansefondet tidligere har vedtatt å støtte. Videre ser sekretariatet det som positivt at målgruppen for prosjektet, i tillegg til det internasjonale forskersamfunnet, også vil være politikkutformere, virkemiddelaktører og politikere.

Prosjektet harmonerer med vedtaket fra 2018 om endringer i fondets strategi, med en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet går inn i større og mer langsiktige prosjekter. Sekretariatet viser til at tilsagnet vil utgjøre til sammen 10 mill. kroner under forutsetning av videreføring i en femårsperiode, og at et tilsagn i en slik størrelsesorden muliggjøres av fondets endrede strategiske tilnærming og intensjon om å støtte færre, men større og mer langsiktige prosjekter. Etter sekretariatets vurdering er det gode muligheter for at slike prosjekter får varig betydning. På generelt grunnlag kan denne typen prosjekter i større grad oppfylle kompetansefondets målsetninger enn det som muliggjøres gjennom mindre prosjekter.

Prosjektet det søkes støtte om er femårig. Det søkes om totalt 10 mill. kroner fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, fordelt med 2 mill. kroner per år i perioden 2020-2024. Med hensyn til EØS-avtalens statsstøtteregler legger sekretariatet til grunn at UiA ikke opererer som et «foretak» i den aktuelle betydningen av begrepet. Søknaden berøres dermed ikke av regelverket i denne sammenheng.

Sekretariatet kan legge til rette for en årlig orientering fra prosjektledelsen for å holde styret i Aust-Agder utviklings og kompetansefond orientert og få anledning til å følge opp prosjektet.

Oppsummert harmonerer prosjektet, etter sekretariatets vurdering, med kompetansefondets overordnede målsettinger. I tillegg oppfylles kravene til prosjektkvalitet på en overbevisende måte. Med bakgrunn i dette tilrår sekretariatet at kompetansefondet tildeler støtte til prosjektet.

5. KONKLUSJON

Etter en samlet vurdering vil sekretariatet tilrå at Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bevilger Handelshøyskolen ved UiA 2 mill. kroner til prosjektet «Innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer». Videre tilrår sekretariatet at tilskuddet bevilges med bakgrunn i et kostnadsoverslag på 21,4 mill. kroner over fem år, og at tilskuddet avkortes tilsvarende en eventuell avkorting av prosjektets endelige totalkostnader. Tilsagnet forutsetter at en vurdering av resultat og nytteverdi av prosjektet oversendes Aust-Agder utviklings- og kompetansefond når prosjektet er gjennomført. Tilsagnet er gyldig til 1. januar 2023, og nærmere vilkår for tilsagnet fremgår av utbetalingsvilkårene i tilsagnsbrevet. Sekretariatet anbefaler at styret stiller seg positive til videre oppfølging av prosjektet, gitt at prosjektet har en tilfredsstillende fremdrift.

Vedlegg
Søknad
CV Arne Isaksen 2019
CV-James Karlsen-4 sider

Søknadsskjema AAUKF

1. SØKER

Organisasjon: Handelshøyskolen ved UiA
Kontaktperson: Professor Arne Isaksen
Adresse: Jon Lilletunsvei 9, 4879 Grimstad
E-post: arne.isaksen@uia.no
Telefon: 37233353

2. PROSJEKTNAVN OG SØKNADSBELØP

Prosjektnavn: Innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer.
Søknadsbeløp første år: 2 mill. kr
Totalt søknadsbeløp: 10 mill
Prosjektets totalkostnad: 20,362 mill. NOK
Prosjektperiode: 1. januar 2020 – 31 desember 2024

3. SAMMENDRAG

Prosjektet skal støtte videre utvikling av innovasjonsmiljøet ved Handelshøyskolen ved Universitetet i Agder, som er lokalisert ved Campus Grimstad. Støtten skal bidra til å videreutvikle innovasjonsmiljøet for å oppnå status som et toppforskningssenter for forskning om regional omstilling av næringsliv og samfunn, særlig grønn og digital omstrukturering, ved UiA. Videre skal støtten bidra til at forskningsmiljøet blir et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter for teoretisk og praktisk kunnskap om ny innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer. Det skal oppnås gjennom (i) systematisk forskning om hva som kreves for å utforme og gjennomføre denne typen politikk, (ii) gjennom å eksperimentere med og evaluere ulike typer politikk og (iii) med å invitere mange samfunnsaktører til refleksjoner om forståelse så vel som virkemidler for innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer.

4. BAKGRUNN

Bakgrunnen for prosjektet er oppfordring fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond om å utvikle en søknad for videre styrking og oppbygging av det som omtales som 'innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad'. Miljøets kjerne består av 3-4 fast ansatte ved Institutt for arbeidsliv og innovasjon, 2-3 stipendiater, og 2-3 forskere ved NORCE og andre institutter ved Handelshøyskolen. I tillegg er to stipendiater i ferd med å komme på plass, en post.doc. er nylig ansatt og 20%-stillingen til en internasjonalt anerkjent professor videreføres, alt som et ledd i styrking av dette forskningsmiljøet i Grimstad fra Handelshøyskolen og UiAs side (se punkt 5).

Forskere i miljøet var sentrale i gjennomføring av innovasjonsforskningen i VRI-programmet til Norges forskningsråd, som ble samfinansiert av fylkeskommunene og også med bidrag fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. VRI-programmet varte fra 2007 til 2016 og innebar en betydelig oppbygging av kunnskap om regional næringsutvikling, innovasjonsprosesser og regional næringspolitikk blant deltakende

forskere. Det skjedde delvis i samarbeid med forskningsmiljøer i andre deler av landet og utlandet. Blant annet ledet Arne Isaksen et stort forskningsprosjekt i den siste VRI-perioden fra 2014 til 2016 der et 20-talls forskere fra Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Bergen, forskningsinstituttene NORUT i Alta, CIRCLE ved Universitet i Lund og Orkestra i San Sebastian deltok, foruten forskere fra UiA og Agderforskning. VRI-programmet omfattet også betydelig interaksjon og gjensidig læring mellom forskere, politikk-utformere og virkemiddelaktører på regionalt og nasjonalt nivå. Tre stipendiater fra Innovasjonsmiljøet i Grimstad deltok i VRI-prosjektet og skrev artikler som inngår i avhandlingene sammen med forskere fra andre institusjoner.

Det er denne forskningsaktiviteten, spesielt den rettet inn mot forskning om regional omstilling og innovasjonspolititikk, som vi søker om å videreutvikle med midler fra AAUKF.

5. PROSJEKTBESKRIVELSE

Prosjektets formål er å videreutvikle innovasjonsmiljøet i Grimstad, tilknyttet Handelshøyskolen ved UiA, til å bli et toppforskningssenter innen regionale innovasjonssystemer og omstrukturering. Utviklingen av forskningsmiljøet planlegges å foregå gjennom to satsingsområder som er nært koblet sammen. Det ene satsingsområdet er både en utvidelse av miljøet og spissing av forskningsinnsatsen rettet mot å forstå hva som driver regionale omstillingsprosesser og hvordan disse kan påvirkes gjennom politikk. Denne satsingen finansieres ved hjelp av interne midler ved Handelshøyskolen og sentralt fra UiA og forskningsmiljøet sikter altså gjennom denne satsingen å oppnå status som toppforskningssenter. Det andre satsingsområdet for å utvikle miljøet er å spisse innovasjonsforskningen mot politikk-utforming, spesielt å utvikle teoretisk og praktisk kunnskap om en ny generasjon innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer. Det er denne satsningen som det søkes støtte til fra AAUKF. Men siden de to måtene for å utvikle innovasjonsforskningen er koblet tett sammen, beskrives begge satsingene.

Den første satsingen, som omfatter å bygge miljøet mot å oppnå status som toppforskningssenter på UiA, gjennomføres med interne midler. Et toppforskningssenter skal blant annet vise til høy vitenskapelig kvalitet, gjennomslag på eksterne prosjekter, minimum 10 ansatte og partnere i inn- og utland. Toppforskningssentrene tildeles strategiske midler fra UiA for en viss periode. UiA har tidligere tildelt fem forskningssentra status som toppforskningssentre, og har som mål utvikle flere miljøer mot å bli toppforskningssentre. I denne sammenheng ønsker Handelshøyskolen også å videreutvikle innovasjonsmiljøet ved campus Grimstad til å bli et toppforskningssenter. I 2019 har forskningsmiljøet fått tildelt to strategiske PhD-stillinger, en postdoktorstilling og vil videreføre engasjementet av en internasjonalt anerkjent, utenlandsk professor for å styrke og videreutvikle miljøets faglige ressurser. UIAs interne satsning bidrar til at miljøet ved slutten av 2019 vil telle 12 ansatte.

Målet for et toppforskningssenter ved innovasjonsmiljøet i Grimstad er å ytterligere styrke og spisse den forskningen som allerede har oppnådd internasjonal anerkjennelse (målt gjennom f. eks. publiseringer i gode tidsskrifter og antall siteringer).

Hovedfokus er kunnskap om innovasjon og næringsutvikling fra et 'systemperspektiv', hvor spissingen av denne kunnskapen kan innebære å oppnå økt forståelse av hvordan grønn og digitale omstillinger skjer i næringsliv og samfunn.

Det andre satsingsområdet for å bygge opp innovasjonsforskningen i Grimstad er økt forskning om innovasjonspolitikk, blant annet videreføring av arbeidet som ble gjennomført i VRI-programmet. Mye av denne forskningen i dette programmet ble oppsummert i boken om 'Politikk for innovative regioner', utarbeidet på oppdrag av Forskningsrådet i 2016 og med to av tre forfattere fra innovasjonsmiljøet i Grimstad (Arne Isaksen og Jon P. Knudsen, i tillegg til Rune Dahl Fitjar fra Universitetet i Stavanger). Målet er at denne forskningen føres videre gjennom å bygge opp kunnskap om det som omtales som 'en ny generasjon innovasjonspolitikk' for å møte store samfunnsutfordringer, som klimaendringer, endringer i befolkningsstrukturen, og tendenser til vedvarende og muligens økte ulikheter i levekår. Den tradisjonelle innovasjonspolitikken for å støtte forskningsaktivitet og bygge innovasjonssystemer er fortsatt høyst aktuell. Men transformative endringer av næringsliv og samfunn[1] krever en ny generasjon innovasjonspolitikk som legger opp til mer målrettede virkemidler for å løse bestemte utfordringer og omfatter endringer utover forsknings- og innovasjonssystemet.

Den nye innovasjonspolitikken skal bidra til endringer i det som betegnes det sosio-tekniske systemet. Det medfører endringer i næringslivet, men også i resten av samfunnet, som kompetanse i arbeidsstokken, i normer i samfunnet som gjenspeiles i befolkningens handlinger og levemåter, i reguleringer, i organisering av viktige funksjoner i samfunnet og i teknologi. Store mål og store endringer krever kobling av mange typer politikk for å håndtere radikale endringer, men ikke nødvendigvis over kort tid.

Det er mange sterke interesser i næringsliv og samfunn for å opprettholde det eksisterende systemet, eller tradisjonelle måter å gjøre ting på. Å oppnå økt kunnskap om ny innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer krever for det første et grunnlag i systematisk forskning om hva en slik politikk innebærer og hvordan utvikling av slik politikk kan organiseres. Den nye innovasjonspolitikken er langt mer kompleks å organisere enn den 'gamle' politikken som går ut på å støtte forskningsaktivitet, kommersialisering av forskning og stimulere til nettverk mellom bedrifter og med forskningsmiljøer. Det er som nevnt fortsatt aktuelt, men må settes inn i en ny forståelse.

Forskningen om ny innovasjonspolitikk kan bygge direkte på den aktiviteten som skjer i arbeidet med å oppnå status som toppforskningssenter, som beskrevet foran (figur 1). En del av denne forskningen er nettopp rettet inn mot å forstå hvordan

[1] Schot, J., & Steinmueller, W. E. (2018). Three frames for innovation policy: R&D, systems of innovation and transformative change. *Research Policy, 47*, pp. 1554-1567.

regional omstilling i næringslivet foregår. Her er nettopp poenget at denne typen omstilling krever endringer i innovasjonssystemer og i øvrige deler av samfunnet.

Figur 1: To relaterte forskningsområder

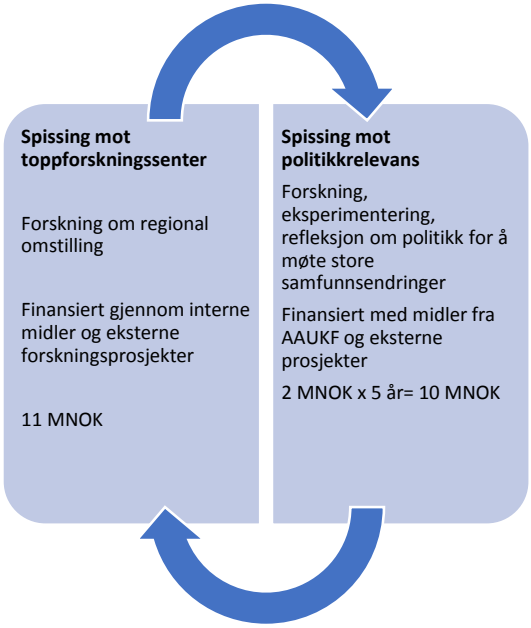

I tillegg til utvikling av ny kunnskapsstatus gjennom forskningsaktivitet, vil vi for det andre legge opp til at kunnskap om ny innovasjonspolitikk skaffes gjennom eksperimentering og refleksjon. Det gjelder eksperimentering og læring fra pågående politikk og satsingsområder i Agder, og eventuelt utenfor Agder, og eksperimentering med ny politikk som kan være satt i verk fra dialog mellom forskere, politikk-utformere, politikere og andre samfunnsaktører. Refleksjon og offentlig debatt skal blant annet stille spørsmål til underliggende antakelser om blant annet store utviklingstrekk i samfunnet og i politikk-utformingen, for eksempel om utbygging av infrastruktur og organisering av transportmønster legger til rette for mer bærekraftig mobilitet.

Kort fortalt vil prosjektet bidra til å styrke forskningsinnsatsen og -kompetanse om regional omstilling og innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer. Det tenkes på forskning som en grunnbjelke i satsingen, men der det samtidig foregår eksperimentering og læring fra politiske virkemidler og gjennom dialog og refleksjon med en bred gruppe av aktører.

Prosjektet vil bidra til å utvikle ny kompetanse og styrke forskningen i Aust-Agder (punkt 5.2 i søknadsskjemaet). Forskningsmiljøet (representert ved James Karlsen og Arne Isaksen) bidrar i søknaden til Forskningsrådet fra Senter for e-helse ved UiA om å bli Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) innenfor temaet 'livslang helse med bruk av teknologi'. Dersom søknaden innvilges, vil miljøet også bidra til driften av

SFI-en. Innovasjonsmiljøet vil mer generelt bruke sin kompetanse på å forstå innovasjonsprosesser inn i denne typen søknader og prosjekter fra andre forskningsmiljøer i Aust-Agder. Vi mener også at mer målrettet innovasjonspolitikk kan bidra til sikring og etablering av arbeidsplasser og til økt kompetanse og nyskaping i Aust-Agder.

6. PROSJEKTMÅL OG MÅLGRUPPE

Målet med prosjektet er å utvikle innovasjonsmiljøet ved Campus Grimstad til å bli et toppforskningssenter om regional omstrukturering ved UiA innen to år og utvikle miljøet videre til et nasjonalt 'centre of excellence' på regional omstrukturering og på poltikkutvikling for å møte store samfunnsutfordringer.

Status som toppforskningssenter vil føre til flere ressurser for videre oppbygging av forskningsmiljøet fra UiAs side. Det gir økte muligheter for å søke eksterne forskningsmidler og bidra inn i søknader og prosjekter fra andre forskningsmiljøer i Aust-Agder. Det gir videre bedre muligheter til å nå det neste målet om å bli et nasjonalt 'centre of excellence'. Miljøet er anerkjent blant nasjonale og internasjonale forskerkolleger, men vil benytte muligheten til å søke 'miljømidler' fra Forskningsrådet dersom muligheten byr seg og miljøet har vokst i omfang. Dette kan også øke muligheter for å bidra med 'innovasjonsforståelse' til andre forskningsmiljøer og til politikkutforming.

Målgruppen for prosjektet er todelt. For det første det internasjonale forskersamfunnet. Forskningen skal formidles til og utsettes for kritikk fra andre forskere internasjonalt som en kvalitetssikring og som et ledd i utvikling av forskningen. Den andre målgruppen er politikk-utformere, virkemiddelaktører og politikere lokalt, regionalt og nasjonalt. Som vist foran tenkes aktivt samarbeid med denne gruppen aktører og også en bredere gruppe av samfunnsaktører. Dette samarbeidet bidrar også til kvalitet, men først og fremst til relevans på forskningen.

7. ORGANISERING

Prosjektet organiseres i tre arbeidspakker som gjenspeiler forståelsen av kunnskapsbygging om politikk for store samfunnsendringer gjennom forskning, eksperimentering og refleksjon.

Arbeidspakke 1: Forskning
Denne arbeidspakken omfatter forskning om regional omstrukturering som inngår i arbeidet med å oppnå status som toppforskningssenter på UiA, og arbeidspakken omfatter forskning om hvordan innovasjonspolitikk for å møte store samfunnsutfordringer kan utformes og organiseres. Denne forskningen vil skje i samarbeid med forskere i det nasjonale og internasjonale nettverket som miljøet i Grimstad har samarbeidet med over flere år.

Arbeidspakke 2: Eksperimentering – Agder som utprøvingsområde

Denne arbeidspakken består i å lære fra eksisterende og ny politikk i Agder for å møte store samfunnsutfordringer. Eksisterende politikk er blant annet nedfelt i Regionplan Agder 2030, men ny politikk kan være konkretiseringer av denne planen eller politikk samskapt for dette prosjektet. Arbeidspakken vil ta sikte på å evaluere politikken ved hjelp av verktøy fra innovasjonsforskningen. Det legges da vekt på å vurdere 1) hvilke ideer og kunnskapsgrunnlag politikken bygger på, 2) hvordan politikken er utformet, spesielt hvilke aktører i og utenfor innovasjonssystemet som har vært involvert i utformingen, 3) hvilke endringer som det tenkes at politikken vil innebære, fra kun et nytt virkemiddel til omfattende endringer i normer, handlinger og organisering av bestemte samfunnsområder og 4) hva som er, eller tenkes å bli, svar på den eller de samfunnsutfordringene politikken tenkes å påvirke.

Arbeidspakke 3: Refleksjon og poltikk-utforming
Denne arbeidspakken er integrert med de foregående, særlig arbeidspakke 2. Kunnskap fra forskning og utprøving av virkemidler formidles og diskuteres med virkemiddelaktører, andre samfunnsaktører, politikk-utformere og politikere. Hensikten er å diskutere resultater så vel som grunnleggende antakelser for eksisterende politikk og eventuelt komme fram til alternative forståelser og politikk som kan utprøves i arbeidspakke 2.

Prosjektleder vil være professor Arne Isaksen ved Institutt for arbeidsliv og innovasjon ved Handelshøyskolen ved UiA. Isaksen har lang erfaring som forsker og med å lede store forskningsprosjekter. Videre vil professor James Karlsen være en sentral forsker i prosjektet. Se vedlagte CV-er. Det vil etableres en referansegruppe for prosjektet med deltakere fra virkemiddelsystemet.

8. TIDSPLAN OG MILEPÆLER

Prosjektet planlegges startet opp 1. januar 2020 og vare i fem år. Tabell 1 viser at prosjektet i starten planlegger å legge vekt på å forstå hvordan regional omstrukturering (mekanismer) skjer og hvordan eksisterende politikk og virkemidler fungerer. Det gir et grunnlag, men etter hvert konsentrerer prosjektet seg mer om å forstå hvordan politikk for store samfunnsendringer kan utformes og organiseres og hva det krever av ny kunnskap og forståelse.

Tabell 1: Tidsplan og milepæler

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbeidspakke 1	Fra forskning om mekanismer for regional omstilling og om politikk for store samfunnsutfordringer til forskning om konkret politikk-utforming				
Arbeidspakke 2	Fra evaluering av eksisterende politikk til igangsetting og utprøving av ny politikk for store samfunnsutfordringer				
Arbeidspakke 3	Fra diskusjon av eksisterende virkemidler til diskusjon av alternative forståelser og alternative måter for å møte store samfunnsutfordringer				
Milepæler	Oppnå status som toppforskningssenter ved UiA		Oppnå status som nasjonalt 'Centre of excellence' for ny innovasjonspolitikk		

Prosjektet vil ha to hovedtyper av leveranser:

1) Forskning, som formidles gjennom rapporter og artikler på vanlig måte til forskersamfunnet. Det legges opp til både 'populærformidling' gjennom foredrag og korte artikler og en mer akademisk rettet formidling i form av artikler i internasjonale tidsskrifter. I tillegg kommer en doktorgradsavhandling innenfor temaet om innovasjonspolitikk for store samfunnsutfordringer.
2) Workshops med diskusjoner av eksisterende og ny politikk med politikere, virkemiddelaktører og representanter for næringsliv og samfunn. Det legges opp til en workshop per halvår.

I tillegg bidrar prosjektet støtte av AAUKF til videre utvikling av forskningsmiljøet og dermed til at det kan bidra mer inn i prosjekter som organiseres og gjennomføres av andre forskningsmiljøer i Agder.

9. ØKONOMI

Budsjettet for prosjektet er på drøyt 20 mill. Egeninnsatsen er konservativt beregnet der kun nye stillinger er tatt med. I tillegg vil komme egeninnsats fra den forskningen som foregår blant fast ansatte i deres forskningstid. Dersom forskningsmiljøet oppnår å bli et toppforskningssenter, vil det komme ytterligere midler og trolig stillinger fra UiA.

KOPI AV EXCEL-ARK TILSVARENDE DEL I SØKNADSSKJEMAET

9.2. Budsjett og finansieringsplan for flerårige prosjekter

Budsjett

Kostnadsart (Hovedposter)	Første år	Andre år	Tredje år	Fjerde år	Femte år	SUM
Frikjøp professorer 0,4 årsverk	823141	823141	823141	823141	823141	4115705
PhD-stipendiat 75% i 4 år	401859	803718	803718	803718	401859	3214872
Post-doc 50% i 4 år	320000	640000	640000	640000	320000	2560000
Reiseutgifter	100000	100000	100000	100000	100000	500000
To strategiske PhD-stillinger	1607437	1607437	1607437	1607437	0	6429748
Post-doc 50% i 4 år	0	640000	640000	640000	640000	2560000
Professor II-stilling	411570	411570	411570	411570	411570	2057850
Sum	3664007	5025866	5025866	5025866	2696570	21438175

Finansieringsplan

Kilde	Første år	Andre år	Tredje år	Fjerde år	Femte år	Sum
Aust-Agder uviklings- og kompetansefond	2000000	2000000	2000000	2000000	2000000	10000000
UiA	1664007	3025866	3025866	3025866	696570	11438175
Sum	3664007	5025866	5025866	5025866	2696570	21438175

10. OFFENTLIG STØTTE

Dette punktet er ikke relevant for denne søknaden.

CURRICULUM VITEA

Arne Isaksen

Academic qualifications

2001: Professor in innovation and regional development at the University of Agder, Grimstad, Norway.
1995: "Doktor polit." (Ph. D) at the University of Oslo.
1982: Cand. real. (M. Ph), at the University of Oslo.

Appointments

2001: Professor, Agder University College / University of Agder
2000-2001: Associate professor, Agder University College, Grimstad, Norway
1995-2000: Senior researcher at the STEP Group, Oslo, Norway
1989-1995: Researcher, Agder Research, Kristiansand, Norway
1985-1988: Researcher, Eastern Norway Research Foundation, Lillehammer, Norway

PhD Supervision and Examiner:

PhD Supervision: Ingrid Johnsen (2008-2012), Jan Ole Rypestøl (2014-2018), Ann Camilla Schultze-Krogh (2015-2018), Nina Kyllingstad (2016-)

PhD Examiner: At Lund University, Uppsala University and Linköping University, all in Sweden; University of Southern Denmark; Utrecht University, the Netherlands; University of Bern, Switzerland; and University of Oslo and University of Bergen.

Participation in national and international collaborative projects the last years (Project name, financier and role in the projects)

Constructing Regional Advantage: Towards State-of-the-Art Regional Innovation System Policies in Europe? (2007-2010). European Collaborative Research Projects in the Social Sciences. Norwegian project leader.

Understanding innovation in a globalizing economy: the Norwegian case (2007-2009).Research Council of Norway (Vekstforsk). Work Package (WP) leader.

Organisational Change for Innovation and Institutional Entrepreneurship in Health-Care Systems (2009-2012). Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS). Norwegian project leader.

Next generation regional innovation policy: How to combine science and user driven approaches (2010-2012) Riksbankens Jubileumsfond, Sweden. Norwegian project leader.

Research project in the VRI (Programme for Regional R&D and innovation)1 (2006-2009), Researcher.

Research projects in VRI 2 (2010-2013) and VRI 3 (2014-2016). Research Council of Norway. Project leader

Economic development paths in Norwegian regions: Constructing regional advantage in central and peripheral regions (2011-2014). Research Council of Norway (Demorsreg 2). WP leader.

Cluster life cycles – the role of actors, networks and institutions in emerging, growing, declining and renewing clusters (2011 - 2015). European Collaborative Research Projects in the Social Sciences. Norwegian project leader

VRI Synthesis project (2014-2016). Research Council of Norway. WP leader.

Research for Research- and Innovation policy (2017). Research Council of Norway. Project leader

Restructuring of industry and public sector in the Agder region through service innovations base don digital technology (2018-2021). Regional Research Fund Agder. Project leader.

Research fields

Regional industrial development and policy with a focus on regional clusters and regional innovation systems; the role of different types of cities and regions in industrial development; small firms and innovation; regional development from an evolutionary perspective; evaluation of innovation policy instruments.

Selected international publications since 2010

Andersen, K. V., Hansen, H. K., Isaksen, A and Raunio, M. (2010), Nordic City Regions in the Creative Class Debate - Putting the Creative Class Thesis to a Test. *Industry and Innovation*, 17, 2: 215-240.

Isaksen, A. and Onsager, K. (2010), Regions, networks, and innovative performance: the case of knowledge intensive industries in Norway. *European Urban and Regional Studie*s, 17, 3: 227-243.

Andersen, K. V., Bugge, M., Hansen, H. K., Isaksen, A. and Raunio, M. (2010), One Size Fits All? Applying the Creative Class thesis onto a Nordic Context. *European Planning Studies*, 18, 10: 1591 -1609.

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2010) Different modes of Innovation and the Challenge of Connecting Universities and Industry: Case studies of two regional industries in Norway. *European Planning Studies*, 18, 12: 1993-2008.

Karlsen, J., Isaksen, A. and Spilling, O. R. (2011), The challenge of constructing regional advantages in peripheral areas. The case of marine biotechnology in Tromsø, Norway. *Entrepreneurship & regional development,* 23, 3-4: 235-257.

Sæther, B., Isaksen, A. and Karlsen, A. (2011), Innovation by co-evolution in natural resource industries – The Norwegian experience. *Geoforum*, 42, 3: 373-381.

Isaksen, A. (2011), Cluster Evolution. In Cooke, P. et al. (eds.) *Handbook of Regional Innovation and Growth*. Edward Elgar (293-302).

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2011), Organizational Learning, Supportive Innovation Systems, and Implications for Policy Formulation. *Journal of the Knowledge Economy*, 2, 4: 453-462.

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012), Combined and complex mode of innovation in regional cluster development – Analysis of the light-weight material cluster in Raufoss. In Asheim, B. T. and Parrilli (eds.), *Interactive Learning for Innovation. A Key Driver within Clusters and Innovation Systems*. Palgrave-Macmillan, Basingstoke (115-136).

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012), What is regional in regional clusters? The case of the globally oriented oil and gas cluster in Agder, Norway. *Industry and Innovation* , 19, 3: 249-263.

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2013), Can small regions construct regional advantages? The case of four Norwegian regions. *European Urban and Regional Studies,* 20, 2: 243-257.

Isaksen, A. and Nilsson, M. (2013), Combined Innovation Policy: Linking Scientific and Practical Knowledge in Innovation Systems. *European Planning Studies,* 21, 12: 1919-1936.

Isaksen, A. (2015), Industrial development in thin regions: trapped in path extension? *Journal of Economic Geography,* 15, 3: 585-600.

Trippl, M., Grillitsch, M., Isaksen, A. and Sinozic, T. (2015), Perspectives on Cluster Evolution: Critical Review and Future Research Issues, *European Planning Studies*, 23, 10: 2028-2044.

Flåten, B-T, Isaksen, A. and Karlsen, J. (2015), Competitive Firms in Thin regions: The Importance of Workplace Learning. *Norwegian Journal of Geography*, 69:2, 102-111.

Isaksen, A. and Trippl, M. (2016), Path Development in Different Regional Innovation Systems: A Conceptual Analysis. In Parrilli, M. D., Fitjar, R. D. and Rodriguez-Pose, A. (Eds.), *Innovation Drivers and Regional Innovation Strategies.* Routledge, London.

Isaksen, A. (2016), Cluster emergence: combining pre-existing conditions and triggering factors, *Entrepreneurship & Regional Development*, 28, 9-10: 704-723.

Isaksen, A. and Karlsen, J. (2016), *Innovation in peripheral regions*. In Shearmur, R., Carrincazeaux, C. and Doloreux, D. (red.), Handbook on the Geographies of Innovation. Edward Elgar (277-285).

Isaksen, A. and Trippl, M. (2017), Exogenously Led and Policy-Supported New Path Development in Peripheral Regions: Analytical and Synthetic Routes, *Economic Geography*, 93:5, 436-457.

Isaksen, A. and Jakobsen, S-E. (2017) New path development between innovation systems and individual actors. *European Planning Studies*, 25, 1: 355-370,

Isaksen, A. and Trippl, M. (2017), Innovation in space: the mosaic of regional innovation patterns. *Oxford Review of Economic Policy*, 33, 1: 122–140.

Trippl, M., Grillitsch, M. & Isaksen, A. (2017), Exogenous sources of regional industrial change: Attraction and absorption of non-local knowledge for new path development. *Progress in Human Geography.* DOI: 10.1177/0309132517700982.

Isaksen, A. (2017), Why Norway has to develop its own innovation policy. In Johnsen, H. C. G., Hauge, E. S., Magnussen, M. L. & Ennals, R. (eds.), *Applied Social Science Research in a Regional Knowledge System. Balancing validity, meaning and convenience.* Routledge (46-60).

Asheim, B. T., Isaksen, A., Martin, R. & Trippl, M. (2017), The role of clusters and public policy in new regional economic path development. I Fornahl, D. & Hassink, R. (red), *The Life Cycle of Clusters. A policy perspective*. Edwards Elgar, Cheltenham (13-34).

Isaksen, A., Kyllingstad, N., Rypestøl, J. O. & Schulze-Krogh: A. C. (2018), Entrepreneurial discovery processes in different regional contexts. A conceptual discussion. In Mariussen, Å., Virkkala, S., Finne, H. & Aasen, T. M. B. (2018). *Unpacking the entrepreneurial discovery process – new knowledge emergence, conversion and exploitation*. Routledge. Forthcoming.

Isaksen, A., Martin, R. & Trippl, M. (eds.) (2018). *New Avenues for Regional Innovation Systems - Theoretical Advances, Empirical Cases and Policy Lessons*. Springer. Forthcoming.

Isaksen, A. (2018), From success to failure, the disappearance of clusters: a study of a Norwegian boat-building cluster. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society,* doi:10.1093/cjres/rsy007.

Isaksen, A., Jakobsen, S-E., Njøs, R., Normann, R. (2018), Regional industrial restructuring resulting from individual and system agency. *Innovation: The European Journal of Social Science Research,* DOI: 10.1080/13511610.2018.1496322.

Hassink, R., Isaksen, A. & Trippl, M. (2019). Towards a comprehensive understanding of new regional industrial path development, *Regional Studies*. https://doi.org/10.1080/00343404.2019.1566704

Asheim, B.T., Isaksen, A. and Trippl, M. (2019). *Advanced introduction to Regional Innovation Systems*. Edward Elgar, Cheltenham.

Asheim, B. T., Isaksen, A. and Trippl, M. (2019). Introduction. In Asheim, B. T., Isaksen, A. and Trippl, M. (eds.). *Regional Economic Advantage.* The. International Library of Critical Writings in Economics. Edward Elgar.

James Tommy Karlsen

CV

Professor

University of Agder
School of Business and Law
Department of Working Life and Innovation
Postbox 509, 4898 Grimstad, Norway
Mobile phone: +47 480 10 544
E-post: james.karlsen@uia.no
Web: http://www.uia.no/kk/profil/jamesk

Doctoral and Master degrees
PhD at Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway (2007). Title of thesis: "The Regional Role of the University - A Study of Knowledge Creation in the Agora between Agder University College and Regional Actors in Agder, Norway.
Master in Economic Geography at University of Oslo (1986). Title of thesis: 'Industrialiseringen av fisketilvirkningen i Finnmark' (The Industrialisation process of the fishing industry in Finnmark).

Present positions
Head of Department Working Life and Innovation since 01.09.2019.
Professor (100%) in regional innovation and regional development at University of Agder since 24.01.2018.
Affiliation: Senior Associate Researcher at Orkestra, Basque Institute of Competitiveness, San Sebastian, Spain since 01.07.2009.

Previous positions
Associate Professor, University of Agder, Norway: 01.11.2013 – 23.01.2018
Senior researcher, Agderforskning, Norway, (part time): 01.01.2013 – 30.11.2018
Researcher, University of Agder, Norway: 01.09.2009 – 31.12.2012
Senior researcher, Agderforskning, Norway: 01.12.2002 – 31.08.2009
Ministry of Local Government and Regional Development: Senior advisor: 30.11.2002 – 30.06.2003
Senior researcher, Agderforskning: Norway 01.07.1997 – 29.11.2002
Chief County Planning Officer, Finnmark County Council: 31.01.1992 – 30.6.1997
Finnmark County Council, Special Advisor: 04.09.1987 – 30.01.1992
Ministry of Fisheries and Coastal Affairs, Adviser: 28.02.1985 – 03.09.1987

Participation in national and international collaborative projects the last 5 years
Gipuzkoa Sarean financed by the provincial council of Gipuzkoa, San Sebastian, Spain. Project worker. Period from 2009 and onwards:
PERIF funded by the Norwegian Financial Mechanism 2009-2014 and the Ministry of Education, Youth and Sports under Project Contract no. Project PERIF is supported by Czech-Norwegian Research Programme (CZ09), where Ministry of Education, Youth and Sports, Czech Republic is programme operator. Project worker. In the period 2015-2017.
VRI Agder. Financed by Norwegian Research Council and regional actors in Agder. Project worker. In the period 2008-2017.

Research fields
Regional innovation systems, regional innovation policy, regional development and action research for territorial development

PUBLICATIONS

Book

1. Karlsen, J. and Larrea, M. (2014). *Territorial development and Action Research. Innovation through Dialogue*. Routledge, Surrey.

Peer-reviewed international journals

1. Karlsen, J., Beseda, J., Šima, K., & Zyzak, B. (2017). Outsiders or Leaders? The Role of Higher Education Institutions in the Development of Peripheral Regions. *Higher Education Policy*, 30(4), 463-479. doi:10.1057/s41307-017-0065-5

2. Pinheiro, R., Karlsen, J., Kohoutek, J., & Young, M. (2017). Universities' Third Mission: Global Discourses and National Imperatives. *Higher Education Policy*, 30(4), 425-442. doi:10.1057/s41307-017-0057-5

3. Šmídová, M., Šmídová, O., Kyllingstad, N., & Karlsen, J. (2017). Regional Development: Lifelong Learning as a Priority in Norway and the Czech Republic? *Higher Education Policy*, 30(4), 499-516. doi:10.1057/s41307-017-0060-x

4. Benneworth, P., Zeeman, N., Pinheiro, R. & Karlsen, J. (2017) "National higher education policies challenging universities' regional engagement activities", *Ekonomiaz*, pp.146-173.

5. Billington, M.G., Karlsen, J., Mathisen, L. and Pettersen, I.B. (2017). Unfolding the relationship between resilient firms and the region. *European Planning Studies*. 25(3) DOI: 10.1080/09654313.2016.1276886, pp. 425-442.

6. Karlsen, J. and Larrea, M. (2017). Moving context from the background to the forefront of policy learning: Reflections on a case in Gipuzkoa, Basque Country. *Environmental and Planning C*, 35 (4), (published online April 6th, 2016, DOI: 10.1177/0263774X16642442, pp. 721-736).

7. Benneworth , P, Pinheiro, R and Karlsen, J. (2016) Strategic Agency and Institutional Change: Investigating the Role of Universities in Regional Innovation Systems (RISs). *Regional Studies*, 51 (2), DOI 10.1080/00343404.2016.1215599, pp. 235-248.

8. Flåten, B.-T., Isaksen, A., & Karlsen, J. (2015). Competitive firms in thin regions in Norway: The importance of workplace learning. *Norsk Geografisk Tidsskrift - Norwegian Journal of Geography*, 69(2), pp. 102-111.

9. Karlsen, J. and Larrea, M. (2014). Interaction between research and practice, *International Journal of Action Research* 10(2): pp. 125-127.

10. Karlsen, J. and Larrea, M. (2014). The contribution of Action Research to Policy Learning: The case of Gipuzkoa Sarean, International Journal of Action Research 10(2): pp. 129-155.

11. Karlsen, J. (2013). The importance of anchor firms in thin regional innovation systems - Lessons from Norway. Systemic Practice and Action Research, 26, (1): pp. 89-98.

12. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012). Can small regions construct regional advantages? The case of four Norwegian regions, *European Urban and Regional Studies*, 20(2), pp. 243–257. Article first published online: March 29, 2012; Issue published: April 1, 2013.

13. Aslesen, H.W., Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012). Modes of innovation and differentiated responses to globalisation - A case study of innovation modes in the Agder region, Norway, *Journal of the Knowledge Economy*, 3, (4): pp. 389-405

14. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012). What is regional in regional clusters? The case of the globally oriented oil and gas cluster in Agder, Norway. *Industry and Innovation*, Vol. 19, No. 3, pp. 249–263.

15. Doloreux, D., Isaksen A. Karlsen J. and Dionne, S. (2012). Constructing regional advantages in peripheral regions: analysis of two localised productive systems. *Norsk Geografisk Tidsskrift - Norwegian Journal of Geography*, 66: pp. 144-154.

16. Karlsen, J., Larrea, M., Wilson, J., and Aranguren, M. J. (2012). Bridging the Gap between Academic Research and Regional Development. A case study of knowledge cogeneration processes in the Basque Country. *European Journal of Education* 47(1): pp. 122-138.

17. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2011). Organizational learning, supportive innovation systems, and implications for policy formulation, *Journal of the Knowledge Economy* 2(4), pp. 453-462.

18. Karlsen, J., Isaksen, A. and Spilling, O. R. (2011). The challenge of constructing regional advantages in peripheral areas. The case of marine biotechnology in Tromsø, Norway. *Entrepreneurship & regional development* 23, (3-4), pp. 235-257.

19. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2010). Different modes of innovation and the challenge of connecting universities and industry: Case studies of two regional industries in Norway. *European Planning Studies* 18, (12), 1993-2008.

20. Karlsen, J. (2010) Regional complexity and the need for engaged governance. *Ekonomiaz*, 74, (II), pp. 91-111.

21. Johnsen, H. C. G., Karlsen, J., Normann, R. and Fosse, J. K. (2009). The Contradictory Nature of Knowledge: A Challenge for Understanding Innovation in a Local Context and Workplace Development and for Doing Action Research, *AI & Society*, 23, (1): pp. 85–98.

22. Johnsen, H.C.G., Lysgård, H. K., Kvaale, G. Fosse, J. K., Normann R. and Karlsen, J. (2005). The Agder Story. *AI & Society* 19, (4): pp. 430-441.

23. Karlsen, J. (2005). When regional development becomes an institutional responsibility for universities: The need for a discussion about knowledge construction in relation to universities' third role. *AI & Society* 19, (4): 2005 Springer, pp. 500-510.

Chapters in international books with review

1. Karlsen, J. & Larrea, M. (2019) "Does a Responsible University Need a Third Mission?" in Geschwind, L., Kekäle, J, Pinheiro, R. & Sørensen, M.P. *The Responsible University - Exploring the Nordic Context and Beyond*, Palgrave.

2. Karlsen, J. (2018) "Strange bird': A peripheral university college in a complex, peripheral region in Benneworth, P. *Universities and Regional Economic Development: Engaging with the Periphery*, London and New York: Routledge, pp. 58-75.

3. Karlsen, J. (2018) 'Located in a peripheral region: What can a small university college do?', in Pinheiro, R. Young, M. and Šima K. *Higher education and regional development: Tales from Northern and Central Europe*, Basingstoke, Palgrave MacMillan, pp. 111-134.

4. Karlsen, J. & Larrea, M. (2018) 'Regional Innovation System as a Framework for the Co-Generation of Policy: an Action Research Approach', in Isaksen, A., Martin, R. & Trippl, M. (eds.) *New Avenues for Regional Innovation Systems: Theoretical Advances, Empirical Cases and Policy Lessons*. New York: Springer, pp. 257-274.

5. Isaksen, A. & Karlsen, J. (2016) 'Innovation in Peripheral Regions' in Shearmur, R., Carrincazeaux, C. and Doloreux, D (eds.) *Handbook on the Geographies of Innovation*, Cheltenham: Edward Elgar, pp. 277-285.

6. Karlsen, J., & Larrea, M. (2016).' Collective knowing'. In H. C. G. Johnsen, E. S. Hauge, M. L. Magnussen, & R. Ennals (Eds.), *Applied Social Science Research in a Regional Knowledge System*, London and New York: Routledge, pp. 75-89.

7. Aranguren, M. J., Karlsen, J., Larrea, M., Wilson, J. R. (2013). 'The Development of Action Research Processes and their Impacts on Socio-Economic Development in the Basque Country ' in Sugden, R., Valania, M. and Wilson J. R. (eds.), *Leadership and Cooperation in Academia: Reflecting on the Roles and Responsibilities of University Faculty and Management*, Cheltenham: Edward Elgar, pp. 216-233.
8. Karlsen, J. and Larrea, M. (2012).' Emergence of shared leadership' in Sotarauta, M., Horlings, I. and Liddle, J. (eds.), *Leadership and Change in Sustainable Regional Development*, Routledge, pp. 212-233.

9. Larrea, M., Aranguren, M. J., and Karlsen, J. (2012). 'New Policy Approaches to develop Innovative Territories: developing Trust and Behavioural Additionally in Gipuzkoa'. In Cooke, P., Parilli, M. D., and Curbelo, J. L. (eds.), *Innovation, Global Change and Territorial Resilience*, Cheltenham: Edward Elgar, pp. 150-165.

10. Aranguren, M. J., Karlsen, J., and Larrea, M., (2012). 'Regional collaboration - The glue that makes innovation happen?' In Johnsen, H. C. G. and Ennals, R. (eds.), *Creating collaborative advantage: Innovation and Knowledge, Creation in Regional Economies*, Gower, Surrey, pp. 113-122.

11. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012). 'Changing regional collaborative relations in a global economy – A case study of the oil and gas equipment supplier cluster in Agder'. In Johnsen, H. C. G. and Ennals, R. (eds.), *Creating collaborative advantage: Innovation and Knowledge Creation in Regional Economies*, Gower, Surrey, 151-159.

12. Isaksen, A. and Karlsen, J. (2012). 'Combined and complex mode of innovation in regional cluster development – Analysis of the light-weight material cluster in Raufoss'. In Asheim, B. and Parilli, M. D. (eds.), *Interactive Learning for Innovation: a Key Driver within Clusters and Innovation Systems*, (pp. 115-135). Palgrave-Macmillan, Basingstoke, pp. 115-135.

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 18/6427-67
Saksbehandler Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	13.09.2019

Eventuelt til 13.09.2019

xx